

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
Sürgőny cím: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 960 Lei
Fél évre 480 Lei
Negyed évre 240 Lei
Havonta 80 Lei

Hirdetések díjszabás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Szomorú seregszemle

A színházi szezon vége felé járunk és itt az ideje annak, hogy visszatekintsünk az erdélyi magyar színészet e küzdelmekkel, bajokkal terhes esztendejére. Szomorú a kép, amelyet látunk és fenyegető a jövő, amelynek kontúrjait már a mai helyzetből is sejtethetjük. Megállapítható, hogy soha olyan elviselhetetlenül nehéz időszaka nem volt az erdélyi színészetnek, mint az idei szezon. A szezoneleji sok színházgatóból számosan elvéreztek ebben a küzdelemben és akik megmaradtak, azok szinte heroikus harcokat vívnak egyrészt a megfogyatkozott számú és elszegényedett magyar közönség közönyével, másrészt pedig a színházpolitikájával, amely előbb-utóbb a kormány korlátozó és könyörtelenül szigorú színházpolitikájával, amely előbb-utóbb csődbe viszi a magyar színészet ügyét Erdélyben.

A színházlátogató közönség, amely nagyrészt a lateimerekből került ki, részint repatriálás, részint keszvényedés miatt teljesen elvesztett a színház számára. A szabadfoglalkozásukat a nehéz életviszonyok és a nagy adóterhek a legszűkebbre szabott életrendre szorítják és emiatt a színházak legnemesebb törekvéseit is többnyire üres nézőtér fogadta. A másik, legyőzhetetlen akadály, amely az erdélyi magyar színjátszás elé tornyosodik: a kormány kulturpolitikája. Az állam a kisebbségi színházak jegyárainól törvényesen 26 százalékos vonal lejegyző címén. A béke éveiben nem volt jegyző, sőt tekintélyes állami szubvencióval támogatták a színházakat. Most nincs támogatás, de van jegyző, amely a román nyelven megtartott színházi előadásoknál maximálisan 13 százalék, míg a kisebbségi nyelvű előadásoknál minimálisan huszonhat százalékos tesz ki. Ezzel szemben a színházak helyárai a békenivónál átlag 50 százalékkal alacsonyabbak lettek, míg a színház személyi és dologi kiadásai elérték, sőt túlhaladták a békenívót.

A magyar színjátszás másik fájdalmas sebé az állami támogatás teljes hiánya. A kultuskormány évi 120 milliót fordít a színészet támogatására, de ebből egyetlen bani sem jut a kisebbségi színészetnek, holott kisebbségi polgárok adóiból telik ki e 120 millió tekintélyes része. Az állam korlátozó rendeletei okozzák azt is, hogy a színészpótlás teljesen lehetetlenné van téve Erdélyben. Ez a körülmény természetesen békítően hat arra a művészi munkára, amely a feladata és hivatása volna az erdélyi magyar színészetnek. A művészi színészi, sajnos, a gátló rendeletek szűk lehetőségeinek korlátai közé van szorítva és kisebbségi kulturánk továbbfejlesztését nagymértékben akadályozza.

Kétségtelen, hogy a kormány nem követ helyes és jövőtépítő kulturpolitikát akkor, ha a kisebbségi színházak elsorvadását, tönkremenetelét idézi elő. Nem igazságos, de nem is félrevezető politika az, amely nyíltan és hangsúlyozottan kétféle mértéket alkalmaz ugyanazon ország egyforma kötelességeivel bíró polgárainak kulturális törekvéseivel szemben. Egymás mellett, egymást megbecsülve, egymás sikereinek örvendve, egymást támogatva megélhet, virágozhat és magasra lendülhet a földön a két testvér színházi kultúra, de — és ezt tudnia kell a kormánynak — egyik sem élhet meg a másik holtteste fölött.

A nemzeti-parasztpárt válaszolni akar a trónbeszédre.

Miért nem szólaltak fel a zsidó képviselők a parlament ünnepi ülésén.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A nemzeti-parasztpárt ma kommunikét adott ki, amely szerint a parlament május 10-iki ülését alkotmányellenesnek minősíti. A párt bejelenti, hogy mindazonáltal részt vesz a rendkívüli ülészakának megnyitói ülésén, mert azt — a függetlenségi évforduló alkalmából — nemzeti összetartásának dokumentálására szükségesnek tartotta. Azonban a legelőkeltebben kifejezi tiltakozását a parlament ama határozata ellen, hogy a trónbeszéd ne kerüljön megvitatás alá. Hivatkozik az alkotmány vonatkozó szakaszára, amely szerint a pártoknak három napon belül jogukban áll választ adni a trónbeszédre.

A nemzeti-parasztpárt parlamenti csoportja különben ma ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a pártnak a rendkívüli ülészakájában már kifejtett álláspontját a kor-

mánynak ismételt tudomására adja. Amennyiben pedig ezt a bejelentést a kormány ezuttal is figyelmen kívül hagyja, úgy a párt a jövőre nézve levonja a történetek konzekvenciáit és a párt egyetlen tagja sem óhajt részt venni abban a pártközi bizottságban, amely a trónbeszéd választát fogja elvinni az uralkodóknak.

Mayer Ebner zsidó képviselő a Dimineața mai számában nyilatkozatot közöl, amelyben megindokolja, hogy a zsidó képviselők közül miért nem szólalt fel senki sem a kamara tegnapi ülésén. Mayer előadja, hogy a zsidó parlamenti tagok megállapodása alapján dr. Niemerover főrabbinak kellett volna felszólalni, azonban az elnök nem adta meg a szót azaz az indoklással, hogy csak a politikai pártok képviselői beszélhetnek, nem pedig a választfellegetek megbízottai.

Zeppelin kutatja az eltűnt francia repülőket.

A szakértők véleménye szerint nem lehetnek életben a levegő hősei.

Mélységes gyász az Atlanti Óceán martirjaiért.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától.) A francia fővárosban hallatlan izgalom uralkodik a két eltűnt francia pilóta miatt. Ma reggelig még nem találták meg nyomukat és mind erősebbé válik az a meggyőződés, hogy életükkel fizettek merész kísérletükért. A lapok szerkesztőségei előtt állandóan ezrekre menő tömeg áll és várja a híreket. Páris, miután ma délig nem kapott hírt a bátor pilótákról, megvan győződve arról, hogy soha többé elő nem kerülnek és már a gloire tragikus hőseiként ünnepli őket, az Atlanti Óceán martirjaiát.

A szakértők véleménye szerint teljesen ki van zárva, hogy Nungesser és Coli, a vakmerő repülők még életben legyenek. A pilótákat valószínűleg elnyelték az óceán hullámai és soha senki nem fogja megtudni, mi történt velük, hogyan és miként veszték el. A párisi

amerikai nagykövetség szóváltette ma a francia külügyminisztériumban a párisi lakosság bárátságátalan magatartását és Amerika-ellenes tüntetését a francia pilóták eltűnése alkalmából. A külügyminisztériumban kijelentették, hogy az érkező amerikai pilótákat a hagyományos francia vendégszeretettel fogadják, ha eljönnek. Newyorkban igen kínos a helyzet a párisi tüntetések miatt, főleg azért, mert az amerikaiak épen a közeljövőben akarnak átrepülni az óceánon.

A washingtoni jelentések szerint az amerikai tengerészeti minisztérium utasította a volt Z. R. III., jelenlegi nevén Los Angeles kormányozható léghajót, induljon el Nungesserék keresésére. Megtálatásukra azonban kevés a remény, miután a kiküldött 25 amerikai cirkáló eredménytelenül tért vissza a tengerről.

Interpellációk áradata a kamarában.

A mai ülés csupa panasszal és felvilágosításkéréssel telt el.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kamara mai ülésén napirend előtt Georgescu-Tulcea a román tengerészeti szolgálat javítása érdekében szólal fel, majd a tulceai községi választások megtartását követeli. Badulescu kéri az 1877-es veteránok nyugdíjainak felemelését és a hadi kártérítések kiizetését. Saveanu a faipar kritikus helyzetéről beszél és azzal vádolja a faipari vállalatokat, hogy a román munkásokat elbocsátják, míg ezzel szemben az idegen munkásokat megtartják. Trancu-lasi kijelenti, hogy a kormány tanulmányozza annak lehetőségét, hogyan segíthetne a faiparon. Ami a munkások elbocsátását illeti, ezzel is foglalkozni fognak és a nem szükséges idegen munkásokat eltávolítják az országból. Mayer Ebner zsidó képviselő tudomására hozza az igazságügyi miniszternek, hogy egy Vespezanu nevű zsidó diák éhségstrájkba kezdett, mert február óta fogva tartják, miután egy antiszemita incidens miatt a bíróság elítélte a levegőbe lőt. Kreuter szász képviselő az agrárreform

több szakaszára vonatkozólag kér felvilágosítást és interpellációt jelent be. Miescu cuzapári azzal vádolja a beszercei hegyi vadászok parancsnokát, hogy támogatja az irredentizmust. Aciu kéri a szilágy megyei községi hatóságok elleni vizsgálat aktáit és parlamenti vizsgáló bizottság kiküldését javasolja. Goga belügyminiszter megígéri az iratok átadását, ellenben a parlamenti vizsgáló bizottság kiküldését korainak tartja. Ezután a kamara áttér a napirendre és Pop Valér cuzapári válaszol Goga belügyminiszternek a városok nacionalizálása ügyében elhangzott interpellációjával kapcsolatban. Ujabb intézkedéseket kér az idegenek ellen, akik elárasztják a városokat. Ezután Goga és Popovici miniszterek különböző törvényjavaslatokat terjesztenek a kamara elé, majd Tzoni interpellál a közoktatásügyi miniszterhez a kellő képzettség nélküli egyéneknek a közoktatásban való alkalmaztatása ellen. Utána Madgearu terjeszti elő interpellációját a kormány pénzügyi, gazdasági politikájáról és a lei stabilizálásáról.

Felavatták Ausztrália új fővárosát.

Canberra, a márványból épült metropolis, a világ legszebb városa egy lakatlan völgyben épült.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójától.) Nagy ünnepek között avatta fel a yorki herceg, az angol király másodszülött fia Ausztrália új fővárosát, Canberrát. Igen érdekes ennek a városnak a keletkezése. Ausztráliának új fővárosát, Canberrát tisztára politikai okokból varázsolták elő. Az ausztráliai angol dominiomok között évtizedek óta szivós versengés folyik és Sidney, Melbourne, Adelaide és Brisbane közt a versengés egyre nagyobb méreteket ölt. Az ausztráliai egység érdekében mutatkozott szükségesnek az új főváros megteremtése, egy város, mely győzedelmeskedik a helyi érdekek fölött és központosítja magában az ötödik világrész minden fontos állami intézményét. Ennek az új városnak a születése a XX. századnak egyik legcsodálatosabb, szinte mesészerű eseménye.

Canberra az első város, mely az építés, a tervező számára minden megkötöttség nélküli határtalan lehetőséget nyújtott. Ausztrália fővárosa a legjobb betonból, hófehér márványból épül. A lakónegyed márványból és vöröstéglából épülő házai között már ültetik a mértani pontossággal kiszámított tágas fasorok fáit, úgy, hogy egy utopisztikus álomváros valósul meg, mely semmiben sem hasonlít a világ többi városaihoz. A háború előtti kor izlésétől teljes egészében eltér Canberra építkezése. A célszerűség szépségét szolgálja minden téglá, semmi romantikus díszítés, gazdag dekoráció nem bontja meg a nemes anyag tisztaságát.

A legnagyobb meglepetés volt a telekspekulánsok számára, hogy az új város építésénél a meglévő vasutvonalakat egyáltalán nem vették tekintetbe. Amikor építeni kezdték Canberrát, még egyetlen vonal sem vezetett abba a derűs szépségű völgybe, amelynek fény- és gummifa erdősei között épült a világ új metropolisa. Az építkezéssel egyidejűleg kezdték meg a vasutvonalak építését. Az új város teljes egészében egy állami kormányzat teremtménye. Semmilyen más érdekelttség, sem ipari érdekelttség, sem telekspekulánsok nem jutottak szóhoz. A kormány mindazokat távoltartotta mindaddig, amíg végleg elkészült a részletes terv, amely pontosan szabályozta a nyilvános kertek, a fasorok, a dísztelkek és az állami épületek helyét. A csatornázási munkálatok már a háború előtt megkezdődtek, de a magánosok csak 1924-ben vásárolhatták az első házhelyeket. 1927 elején az ausztráliai szövetségi territórium lakossága még csak hatezer lélekből állt, de augusztusban, vagy szeptemberben már átköltözik Canberrába az egész állami kormányzat, úgy, hogy az év végével az új főváros lakossága már a százezeret meg fogja haladni. Harminc négyzetkilométernyi területet hasítottak ki a tulajdonképeni városépítés számára. — Nagy súlyt fektettek arra, hogy kellő helyet biztosítsanak kertek és városi erdők számára, miután a terv szerint Canberra a világ első kertfővárosa lesz. A városterületen kívül százezer akernyj földön nagyszabású parkokat és egyéb városi üdülőhelyeket építenek. Augusztus és szeptember hónap folyamán megkezdődik a népvándorlás Melbournéből Canberrába, az egyéb lakosságon kívül tízezer állami hivatalnok költözik át.

A mostani megnyitási ünnepségen a yorki herceg aranykulccsal nyitotta ki a parlament főkapuját és leleplezte György királynak a parlament előcsarnokában felállított szobrát. Ezután felolvasta a trónbeszédet, amelyben rámutatott a parlament megnyitásának különös fontosságára és kijelentette, hogy a brit birodalom olyan népek rendszerén épül fel, amelyeknek mindegyike szabadon folytathatja nemzeti életét, majd arra a jelentőségteljes körülményre utalt, hogy most az angol birodalom történetében új korszakot jelentő világbirodalmi konferencia befejezése után ünneplik az új ausztráliai főváros megszületését.

Végül kiosztotta a yorki herceg azokat a kitüntetések, amelyeket az angol király adományozott a vezető ausztráliai politikusok részére az új főváros felavatása alkalmából.

Rendezték a román—jugoszláv határirtokokat

Hivatalos jelentés a timisoarai román—jugoszláv tárgyalások eredményéről

(Salét tudósítójától.) A Timisoaran, május 9. és 10-ikén a határrendezés ügyében tartott román—jugoszláv konferencia eredményeiről ma hivatalos jelentést adtak ki, amely szerint mindkét állam delegátusai megegyeztek abban, hogy a másik állam területén maradt határmenti földrészek birtoklása joga most már továbbra is az illető állam háborútalan tulajdona marad, viszont mindkét állam köteles az illető magánosokat a másik államtól nyert földirtokból kártalanítani. Ezzel a meg-

egyezéssel végre kiküszöbölték azokat az elmentéseket, amelyek a kettészelt földirtokok következtében a határmenti lakosság sérelmét képezték. A konferenciának román részről Draganescu ezredes, jugoszláv részről pedig Petrovici ezredes voltak a vezetői. A konferencia eredményeiről felvett jegyzőkönyvnek hítelestése május 24-ikén ugyancsak Timisoarán fog megtörténni, amikor is mindkét állam delegátusai kölcsönösen kicserélik az ingatlanokra vonatkozó kataszteri iratokat is.

Borzalmas repülő-szerencsétlenség.

Négy katonát súlyosan megsebesített egy lezuhanó repülőgép.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Tegnap délután Rosescu repülőkapitány és Dobrescu pilóta ki akarták próbálni új típusú Moraun-gépüket a cotroceni-i repülőtéren. A gép a felszállás után azonnal csődöt mondott és né-

hány méter magasságból lezuhant a mezőn gyakorlatozó román katonákra, akik közül egy tizedest és három közkatonát súlyosan megsebesített. A repülőgép könnyebb sérülésekkel megmenekült, a gép teljesen összetört.

Gyilkossággal vádolt lelkész.

Letartóztatták Ruzsinóc község lelkészét. — A vád szerint a pap megölte házvezetőnőjét.

(Az Aradi Közlöny lugoji tudósítójától.) Ruzsinóc község lelkészét Juchescu Romulust erős fedezet mellett bekisérték a lugoji ügyészségi fogházba. Juchescu ellen alapos gyanúok merültek fel arra nézve, hogy 41 éves házvezetőnőjét, Dinescu Kornéliát megölte.

Dinescu Kornélia hirtelen hunyt el. Temetésére is már megtettek minden előkészületet, amikor egy véletlen körülmény egészen más fordulatot adott az eseménynek. A temetés napján Bredu Jon, az ohabaputnoki csendőrs parancsnoka Ruzsinóc községbe érkezett és arról értesült, hogy a lelkész házvezetőnője váratlanul és a betegség legkisebb jele nélkül halt meg. Halálát megelőző napon még rendszeren dolgozott és a faluban a tavaszi földmunkálatok elvégzésére keresett munkásokat. A csendőrmester gyanusnak találta a hirtelen elhalálozást és a község halottkémjéhez ment, aki nem volt más, mint Juchescu lelkész atyja. A halottkém a házvezetőnő elhalálozásáról szóló jelentésben a halál okául ezt a körülményt jelölte meg: moarte naturala din imprudenta, vagyis gondatlanságból bekövetkezett természetes halál. A csendőrmester ezzel nem elégedett meg és elment a lelkészhez, ahol az elhunyt gazdasszonyt egy szokatlanul magas ravatalon találta. Arca és feje a szokás ellenére kendővel volt letakarva. A csendőrmester levette a halottról a kendőt

és megállapította, hogy a fején három mély seb van, a nyakon pedig fojtogatás nyomai látszanak. Arra a kérdésre, honnan szerezte az asszony a sebesüléseket, a lelkész könnyedén megjegyezte:

— Halála előtti napon délután három órakor a házvezetőnő az istállóban járt, ahol egy elválasztás alatt álló borju szögös szájkosarával megsebezte.

Csak hogy a lelkész lakban talált állapotok ellentmondtak ennek a vallomásnak. Az ágy nemű fel volt dülva és át volt itatva a vértől, ugyancsak vérvonatok láthatók a falon is. Ezek eredetere a lelkész nem tudott megnyugtató választ adni, sőt, ellentmondásokba keveredett, mire a csendőrmester letartóztatta, a házvezetőnő temetését pedig felfüggesztette. Jelentésére egy hivatalos bizottság szállt ki Ruzsinócra, amelynek jelenlétében a lugoji törvényszéki orvosok felboncolták a holttestet. A boncolás szerint a sebesülések kézzúrásoktól erednek, míg a nyakon látható vér-aláfutások fojtogatás nyomai. A szerencsétlen asszonynak ezenkívül négy bordája is eltört, amelynek csontjai a tüdőbe fúródtak.

Mind ezek alapján a lugoji ügyészség elrendelte Juchescu Romulus előzetes letartóztatását, akit be is kísérték az ottani fogházba. Juchescu évek óta elváltan élt feleségétől. Az asszony ugyanis nem tudott a hirtelen haragu ember mellett megmaradni.

Letartóztattak egy sikkasztó ügynököt Aradon

A nehéz megélhetési viszonyok vitték bünbe a Palma-utazót.

(Arad, május 12.) Radu Pasu vizsgálóbíró ma délelőtt kihallgatta és letartóztatásba helyezte Breyer Sándor-aradi utazót a Palma-gummigyár aradi lerakatának ügynökét, aki ellen cége sikkasztás címén tett feljelentést az ügyészségen. Breyer már hosszabb idő óta állott a cég szolgálatában és mindenkor pontos és megbízható alkalmazottnak bizonyult. Ezért a lerakat vezetője fokozottabb bizalommal viseltetett iránvában és a cég által leszállított áruk összegének beszédésével is megbízta. Breyer ezt a megbízást is pontosan teljesítette s ezért a cégnél egyáltalán nem találták gyanusnak, amikor mintegy három hónappal ezelőtt bizonyos összegek elszámolása körül különbözőzetek merültek fel. Néhány napon belül azonban megismétlődött ez a körülmény, ami aztán már felkeltette a cég figyelmét s alaposan átvizsgálták a Breyer által kötött üzletek elszámolásait. A vizsgálat során aztán megdöbbentő adatok jutottak birtokába, kiderült, hogy Breyer már hosszabb idő óta állandóan csalta cégét és annak kárára összesen 150.000 lej erejéig sikkasztást követett el. Miután azonban Breyer megígérte, hogy az ügyet rendezni fogja, a cég haladékot adott neki, majd amikor a határidő lejárt után sem fi-

zette vissza az elsikasztott összeget, feljelentést adtak be ellene. Breyer kihallgatása alkalmával beismerte a sikkasztásokat, de azzal védekezett, hogy nagy családja van és nem tudott megélni a cég által számára biztosított havi 15.000 lej jövedelemből.

Titokzatos hulla a Marosban.

Egy micalacai gazdálkodó rejtélyes eltűnése.

(Arad, május 12.) Tegnap délután az aradi Hellas sportklub épülete előtt egy idősebb férfi holttestét fogták ki a Marosból. A holttest kilétét a mai napig nem tudták megállapítani, mert sebben semmiféle irást nem találtak. Ma délelőtt jelentkeztek az aradi rendőrségen Barbu Miklós 56 éves micalacai gazda hozzátartozói és elmondották, hogy Barbu ezelőtt hét héttel eltűnt hazáról és azóta nem hallottak róla semmit. A közközház hullakamrájában megtekintették a tegnap kifogott hullát és felismerték az eltűnt gazdálkodót. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halál legfeljebb két-három nappal ezelőtt következhetett be. Ez a megállapítás rejtélyessé teszi az ügyet, mert Barbu hetek óta nem mutatkozott hozzátartozói előtt és senki sem tudja, hogy hogy hol töltötte idejét. Az aradi állami rendőrség körületekintő nyomozást vezetett be Barbu Miklós titokzatos halálának kiderítésére.

Gazdasági háboru Anglia és Németország között.

Churchill óva inti az angol népet az osztályharctól.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójától.) Churchill pénzügyminiszter a bankáregyesület ünnepi vacsoráján nagy beszédet tartott. Többek között kijelentette, hogy a német gazdasági konkurrencia nemsokára érezhetővé válik és valósággal megtámadja majd a brit és a többi világpiacot. Csak akkor védekezhetnek ellene sikeresen, ha először otthon teremtenek rendet és rátermettséggel, szerénységgel állják a harcot. Most, amikor össze kell fogni mindenkinek, óva inti a társadalmat attól, hogy osztályharcot szítson.

A hartai rab.

Érdekes látogatás Magyarország volt országos főkapitányánál. — Reggel hatkor kell, estig kapál, este kilenc órákor lefekszik a hartai fegyenc-táborban Nádasy Imre. — 1928. júliusában tölti ki büntetését a frankper fővádlottja.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Budapesti tudósítónk most látogatást tett Hartán, ahol Nádasy Imre volt országos magyar főkapitány, a frankhamisítási pör egyik elítélte raboskodik. Nádasy fegyenc-életéről tudósítónk a következőket írja:

Nádasy Imre reggel 6 órákor kel fel a többi fegyencekkel együtt. Ránbott leves, vagy fekete kávé. Ez a reggeli. Hét órákor már kiinn dolgozik a mezőn valamennyi fegyenc. Közöttük Nádasy Imre. Egy sorban áll a többiekkel. Együtt kapál, együtt turja a földet, együtt műveli a kertet, verejtékező homlokokkal, görnyedt háttal, feszülő izmokkal. Délben rövid pihenő és bizony szűköss ebéd. Délután újabb munka, amíg beesteledik. Nyolc óra felé a cellájában van már Nádasy Imre. 9 óra: lefekvés.

Naponként 840 gram kenyér, 52 cl. leves, 52 cl. főzelék, hetenként háromszor 87 gram hus és hetenként kétszer főtt tészta, ez a fegyencoszt és ezt a kosztot eszi Nádasy Imre is. Sem többet, sem kevesebbet, sem jobbat, sem rosszabbat, mint a többi. Ő tiltakozik a legenergikusabban, ő emelne szót legelsőben, ha mást kapna, mint a többi, de nem is kap mást, mert a törvény nem engedi. Nádasy Hartán is megmaradt példás, fegyelmezett fogolynak. Daróc fegyencruha fedi a testét, otromba fegyencpipó van a lábán. Semmi sem különbözteti meg a többi fegyencről. Szakálla lett csak egy árnyalattal fehérebb. A járása, a gesztusa épen olyan, mint amilyen volt, amikor szabad, hatalmas és parancsot osztó ember volt. Barátságos, udvarias mindenkire, aki közeledik hozzá, de ő senkihez sem közeledik. Rideg és magába zárkózott.

Látogatókat alig fogadhat Nádasy a fegyházban. Pedig minden barátja, ismerőse, hozzátartozója szeretné felkeresni. Különösen a húsvéti ünnepek előtt kértek sokan látogatási engedélyt. A hatóságokat és védőit valósággal ostrom alá fogták a látogatók, de eredmény nélkül. Csak nagyon kevesen juthattak be hozzá a fegyházba.

Leggyakoribb látogatói a védői. Ezek a látogatások hoznak némi változást, örömet, de talán bánatot is Nádasy Imre szomorú, szürke fegyencéletébe. A megengedett időközönként juthatnak el hozzá a védők is, hogy elbeszélgessenek vele. Az „ügy“ azonban sohasem kerül szóba. Erről hallgat Nádasy Imre és hallgatnak a látogatók is. Feltűnő melegséggel érdeklődik barátairól, ismerőseiről és mosoly fut keresztül a komor arcon, ha valami kedves történetet mondanak el neki. Levelet csak nagyritkán ír és ritkán kap. A levélírásban is legszigorúbban be kell tartani a fegyházszabályokat.

Igy él Nádasy Imre a hartai fegyházban. Szürkén, egyhangúan. A magyar királyi kuria három és félszáz fegyházat szabott ki rá és beszámította büntetésébe a vizsgálati fogságot. A büntetőtörvények a kitöltött büntetés háromnegyed része után feltételes szabadságot adnak a fegyencnek. Nádasy Imre 1928. júliusában tölti ki a büntetés háromnegyed részét. A törvény tehát jövő esztendő nyarán hozhat csak csabadulást számára.

Kilencven késszurás ölte meg a micalacai apát

A gyilkos fiu egykedvű vallomása. — Szemtanuk borzalmas elbeszélése a megrendítő tragédiáról.

(Arad, május 12.) Mandru királyi ügyész ma délelőtt ismét kihallgatta ifj. Capitan Pétert, a micalacai apagyilkost. Az elvetemült ember ezúttal is azt állítja, hogy önvédelemből használta kését apjával szemben, aki rátámadt. Még amikor Mandru ügyész közölte vele, hogy a boncolás megállapítása szerint kilencven késdöféstől eredő sebből vérzett el az öreg Capitan Péter, az apagyilkos akkor is közömbösen hangoztatta, hogy teljesen önkívületlen állapotban lehetett. A következő pillanatban viszont ellentmondásba keveredett és kijelentette, hogy halálos gyűlölettel viseltett apja iránt és egyáltalán nem bánta meg borzalmas tettét.

A véres dráma lefolyásáról különben a

szemtanuk elmondották, hogy amikor apa és fiu egymásnak rontott, a dolognak nem tulajdonítottak súlyosabb jelentőséget, mert az ilyen verekedés ugyszólván napirenden volt apa és fia között. Csak akkor rettentek meg és igyekeztek a dulakodókat széjjelválasztani, amikor a fiu kést rántott és azt apjába dőfte. Azonban még mielőtt a dulakodókhoz értek volna, az öreg Capitan már összeroskadott, de a fiu lelkeben felszabadult állapotban nem elégedett meg ennyivel, hanem, mint egy őrzőgő bestia dőfködte kését apja mellébe, testébe, ahol csak érte. A családtagokat ez a borzalmas látvány valósággal megbénította s a bestiális gyilkosságot két lépés távolságról teljesen tetetetlenül nézték végig.

Megkezdik a beépítetlen telkek összeírását Aradon.

Ezerháromszáz igénylő jelentkezett a kisajátítandó telkekre.

(Arad, május 12.) Angel István dr. polgármester rendeletet adott a mérnöki hivatalnak, hogy a jövő hét elején kezdje meg az aradi beépítetlen beltelkek összeírását. Az összeírást Muresán János főmérnök, Vass Barna mérnök és Dirlea Vazul gazdasági tanácsos eszközlik.

akik az általuk készített pontos kimutatást a minisztériumba küldik fel. Ezután indul meg a kisajátítási eljárás. A telkekre eddig már körülbelül ezerháromszáz igényjogosult jelentkezett Aradon.

Uj csata készül Kinában.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Hankauból jelentik: Fang Ju Sziang tábornok, a nankingi vörösök főparancsnoka 40.000 főnyi sereggel

vel erőteltet menetben vonul Hankau felé, ahol meg akarja támadni Csang Csolin seregének jobb-szárnyát.

Kiderült az aradi városházi betörés rejtélye.

Egy mindenáron váltni akaró férj hatolt be az anyakönyvi hivatalba.

Eljogták a betörőt, aki furcsa módon próbált elválni.

(Arad, május 12.) Általános feltűnést keltett az a rejtélyes betörés, amely az aradi városházán az anyakönyvi hivatalban történt és amely mára valósággal operette-szerűen bogozódott ki. A betörő neve ma már ismeretes a városi hatóságok előtt és ismeretes az a nem mindennapi ok is, amiért az erre a merész tette határozta el magát. Az erősen humoros jellegű betörés előzményei és részletei a következők:

Április 7-én történt, hogy Sandrovszky Sándor 34 éves aradi szobafestő Papp Gyula anyakönyvvezető előtt örök hűséget esküdött Kralicsek Matild 24 éves aradi leánynak. A fiatal házaspár boldog egyetértése azonban csak nagyon rövid ideig tartott, a fiatal asszony rövidesen tapasztalta, hogy férje tulságosan szereti az itókat és nap-nap, illetve éjszaka-éjszaka után illuminált állapotban vetődik haza. Természetesen emiatt éles viszállyok keletkeztek a házastársak között. Végül az asszony elvesztette türelmét és kijelentette férjének, hogy ha nem tér jobb utra, ha nem hagyja abba eddigi életmódját, elválk tőle. A férfi erre kijelentette:

— Nem kell nekem válóper, majd elintézem én magam az ügyet válóper és ügyvéd nélkül.

Az elintézésre merész tervet eszelt ki. Felkereste Papp Gyula anyakönyvvezetőt és egy születési bizonyítványmásolatot kért. Ezt az alkalmat arra használta fel, hogy jól megnézeze a terepet és kedden, amikor mindenki a május 10-iki ünneppéssel volt elfoglalva, megtörtént az „elintézés“. Felment a városházára, ahol az egyik szolgának azt mondta, hogy a k.s. tanácsteremben dolgozó népszámlálási bizottsággal van dolga. Fel is ment a kisteremig és innen kivette a teremkulcsot, majd az anyakönyvi hivatalba ment. Itt azután véghezvitte a merész betörést. Nem volt azonban biztos, hogy melyik iratcsomóban van az a jegyzőkönyv, amelyet a házasságkötéskor készítettek és a házassági bizonyítvány másolata és ezért az egyik íróasztal viaszosvászon terítőjébe belecsomagolt egy csomó iratot. A csomaggal lement a pénztárszobához, ahol az ablakpárkányra ült és több mint félórán keresztül várta a kedvező alkalmat az elillanására. Közben a pénzügyigazgatóságnál levő mun-

kások, a rendőr és egy városi tisztviselő is látta, de mindenki azt hitte, hogy ott dolgozik és nem igen törődtek vele. Sandrovszky ezután a ligetbe ment, ahol kikereste az őt érdeklő iratokat, a többi visszacsomagolta és betért Kertész Jánosnak a liget mellett levő korcsmájába. Amikor eltávozott onnan, a csomagot nem vitte magával. Kertészné azután — mint ahogyan a betörő ezt tervezte is — visszajuttatta az iratokat az anyakönyvi hivatalba. Sandrovszky Sándor pedig, mint aki jól végezte dolgát, hazament, az asszony szemé előtt széjjelszakította a házassági okmányokat és azt mondotta:

— Itt vannak a házassági iratok. Nem kell válóper és nem kell ügyvéd, el vagyunk válva.

Az asszony meglepetéssel látta, hogy férje igazat mond, a kettészakított irat tényleg a házasságról felvett eredeti jegyzőkönyv és annak másolata volt. Amikor azután a mai lapokat elolvasta, nyomban tudta, miképpen került férje az iratokhoz. Az első dolga az volt, hogy elköltözködött a férfi lakására és visszament előbbi lakhelyére, majd pedig felkereste az anyakönyvi hivatalban Papp Gyula anyakönyvvezetőt, akinek elmesélte a történetet. Így azután kiderült a rejtélyes betörés minden részlete. Az anyakönyvvezető természetesen azonnal jelentést tett a különös esetről Angel István dr. polgármesternek, majd a rendőrséget értesítette. Sandrovszkyt a mai délután folyamán már le is tartóztatták, még pedig betörés címén, miután a rideg paragrafusok előtt teljesen mindegy, hogy milyen okból történt a betörés. Az esettel kapcsolatban pedig Angel István dr. polgármester szigorú rendszabályokat léptetett életbe, nehogy még egyszer megtörténhessen, hogy valaki a városházára ilyen könnyen bejuthasson. Mert ugyanezzel a fáradsággal a városi kasszát is ki tudták volna esetleg fosztani és ennek az esetnek már kevésbé humoros fejleményei lehettek volna. A betörőnek a büntetésen kívül pedig még egy családón is keresztül kell esnie. Tudniillik ki fogják ábrándítani téves hitéből és megmagyarázzák, hogy így sem szabadult meg a válópertől és ügyvédtől, mert a váláshoz nem elég, ha a házassági jegyzőkönyvet és a másolatokat a feleség szemelátára széttepi az elkeseredett férfi...

Művészet.

Kísértés.

Irtá: Charles Méré. Fordította: Laczkó Géza.
(Bemutató előadás az aradi színházban.)

Két szerelmes szív vergődése ol ymorális akadály szemből, amelyet a tudatalattiság büne termelt, amikor megbukik a „mindent legyőz a szerelem” jelszava. Nem sok cselekmény, de díszes keret és bámulatos színpadi érzék, amellyel egyetlen eszmét végigvisz Charles Méré négy fokozatosan felfelé fejlődő felvonáson keresztül — revolvércattanásig. Komoly drámai erő hatja át a dialogokat és — érdekes — nem cseng ki sehol sem, hogy mi is lesz a vég. Ez aztán megkapó, mert a darab mindvégig szédlő táncot jár az ideg-turokon. — Az előadás két pompás játékos művészetétől átitatott. A vendégművész Táray Ferenc mélyesen megrázó emberi alakítása valóban emberileg küzködni látszott a ránehezülő érzések drámai súlya alatt. Sokszinű művészetének újabb ragyogó határköve ez, mely méltóan sorakozik az ismeretlen katoná, Haláltánc, Asszonyáldozat és Morfium alakításai mellé. Kálmán Sári a szerelem és morál között tépelődő asszonyi alak, ki nemes-eretű hangokat pendít meg nagyszerű alakítás keretében. Pallay Manó, E. Károly Klári, Adorján Margit, Mészáros Béla, Jávör Aliréd, Kallós József, Révész Lajos hatásosan simulnak a darab atmoszférájához. Bö tapsok bizonyították a darab meleg, nagy sikerét. (s.)

* Az aradi színház heti műsora. Péntek: Kék-szakáll nyolcadik felesége, vígjáték. (Táray Ferenc fellépte. B. bérlet. Premier-helyérek.) Szombat délután 5 órakor: Szeretni, dráma. (Táray Ferenc fellépte. Délutáni helyérek.) Este 8 és fél órakor: Marika, vígjáték. (Táray Ferenc fellépte. C. bérlet.) Vasárnap délután 5 órakor: Kísértés, dráma. (Táray Ferenc fellépte. Rendes helyérek.) Este 8 és fél órakor: A szerelem és halál játéka, dráma. (Táray Ferenc fellépte. A. bérlet.)

* Nagy Endre Aradon. Impozáns és e szezonban szinte páratlanul álló érdeklődés előzi meg Nagy Endre aradi szereplését. A kitűnő író és konferanszié már évek óta nem találkozott halás aradi közönségével, amely most szívesen és nagy érdeklődéssel fogadta jövetelének híret. Az aradi viszály szervezője az érdem, hogy ezt a kedves és sokáig kellemes emlékeztető találkozást elősegítette. Nagy Endre új és talán az eddigiekénél is pompásabb műsorszámait hozza le és mutatja be Aradon. Konferansziákat, amelyekből egy főlényes intelligencia nézi felülről, jóindulattal, de csipő szatírával a körülötte zibongó eseményeket. Nagy Endre újból — ki tudja hányadszor — meg fogja hódítani azokat, akik a Kulturpalota nézőterén lesznek május 21-én este. A rendkívül élvezetes előadásra jegyek elővételben Oláh Sándor könyvesboltjában válthatók.

* Az aradi színház hódja hírei. Táray Ferenc annyira meghódította Arad közönségét, hogy meg kellett hosszabbítani vendégjátékait. A kiváló művész pén teken a Kék-szakáll nyolcadik felesége című szellemes francia vígjáték főszerepét látssa és ezúttal könnyed műtájban fogja ragyogtatni művészetét. Szombat délután mérsékelt helyérek mellett Paul Gerakdy drámája, a Szeretni van műsoron, amelyben Táray első vendégszereplésekor nagy sikert aratott. Szombat este Zágon István végtelenül bájos vígjátékában, a Marika-ban az író finoman megrajzolt alakját látssa. Vasárnap délután megismétlik Mérének csütörtökön bemutatott izgalmas drámáját, a Kísértést, a címszerepben a vendéggel. Vasárnap este Romain Rolland világhírű forradalmi drámájában, a Szeretlem és halál játékaiban buszuzik az aradi közönségtől Táray Ferenc. — Nagy gyermekelőadás lesz vasárnap délután 4 és fél órakor a nyári színházban. A Piroška és a farkas című zenés és táncos mesejátékot hozzák színre Faludy Károly rendezésében. Az előadásban a legkiválóbb gyermek-színészek vesznek részt. — Karácsonyi III Aradon. Erdély egyik legkvalitásosabb primadonnája, Karácsonyi III a jövő héten ismét vendégszerepel Aradon. A kiváló művész legjobb szerepét fogja eljátszani a városi színházban.

A kisantant-konferencia nagy jelentősége.

A francia sajtó különös fontosságot tulajdonít a konferenciának.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától.)
Az egész francia sajtó élénken foglalkozik a kisantant joachimsthaali konferenciájával. A Petit Parisien szerint Olaszország balkáni politikája és a magyar probléma képezi a konferencia főtárgyát. A kérdések megvitatása csak erősíteni fogják a kisantant államok közötti barátságot és bizalmas viszonyt, mert egyik sem engedheti meg a statusquo érintését.

vagy valami zavart a trianoni békeszerződés körül, vagy a Habsburg-dinasztia restaurálását. A Journal szerint a kisantant tagjai között teljes az egyetértés. A lap ezután idézi Mitilneu külügyminiszter szavait egy dunai Locarnora vonatkozólag. A Gaulois azt hiszi, hogy a konferenciának kivételes jelentősége van és a tagállamok közös érdekei újból hangsúlyozottan kifejezésre jutnak.

Továbbra is lesznek lakásrekvirálások Aradon.

Miniszteri rendelet szabályozza a rekviráló bizottság működését.

(Arad, május 12). Az új lakbérleti törvény nagy zavarokat okozott a háztulajdonosok és a lakók között. Különösen ott, ahol rekvirált lakások voltak, amelyeknek bérét annakidején a bizottság állapította meg és amelyeknek lakói tiltakoztak az új béremelés ellen. A zavaros helyzetet teljesen tisztázza az az igazságügyminiszteri és belügyminiszteri rendelkezés, amely az illetékes aradi hatóságokhoz most érkezett meg.

A rendelet szerint a rekviráló bizottságok által lerekvirált lakások után fizetendő bére-

két továbbra is a bizottság állapítja meg. A másik rendelet szerint addig, amíg a katonatisztek és állami tisztviselők lakásaira vonatkozó új rekvirálási szabályrendeletet a kormány nem teszi közzé, addig a jelenlegi rekviráló bizottságok folytatják munkájukat, épen úgy mint a múltban, miután a rekvirálások nem állanak összefüggésben az új lakbértörvénnyel. Így az aradi lakásrekviráló bizottság továbbra is folytatja működését s továbbra is megállapítja az általa lerekvirált lakások bérét.

Legyen vége a háborúnak!

Békebarátok kiáltványa a leszerelés frázisa alatt új háborukra készülődő hatalmakhoz.

(Az Aradi Közlöny genfi levelezőjétől.) A Népszövetség égisze alatt megtartott leszerelési konferencia súlyos kudarca alkalmából a „Béke Nemzetközi Hivatala” a következő kiáltványt intézi most a leszerelés frázisait hangoztató, új háborukra készülődő népek megbízottaihoz:

A fegyverező konferenciát előkészítő bizottság tagjaihoz!

Soha nagyobb kiábrándulást, mint amelyet a fegyverezősi konferenciát előkészítő értekezlet zuditott az emberiséggel! Más időkét élénk, ha a népek erejét nem törték volna meg a világháború kinszenvedései és sirmalmas következményei, ha az emberiség széles rétegei nem lennének teljes tudatlanságban a genfi tárgyalások lényegét illetőleg, ami az egész világon jórészt a sajtó nemtörődésének következménye. Ha az emberiség tudná, hogy mi ment végbe most Genfben, heves tiltakozások hangzanának el minden országban, keserű és ostorozó vétők jönnének a láthatár minden sarkából!

A jelen pillanatban kötelességünk felidézni azokat a megtett ígéreteket, amelyeket mindmáig nem váltottak be. Kivételesen ünnepies szerződésekből az államok óriási többsége kötelezte magát, hogy véget vet a tömeggyilkosság undorító szokásának. Két ízben is, 1923-ban és 1924-ben is egyhangulag kinyilatkoztatták, hogy a háború bűn. Olyan bűn, a mely magával rántja az egész világ ifjuságát, amelyet nagy igyekezettel nevelnek reá. És erről a bűnről a legkiválóbb szakértők most kijelentik, hogy képtelenek megakadályozni, képtelenek végét vetni! Pedig az elérendő cél egyszerűsége nyilvánvaló:

- A hadiszerek magánvállalkozás útján való gyártásának megtiltása.
- A hadiszerekkel való kereskedelem megtiltása.
- Az állandó hadseregek létszámainak leszállítása, a fegyveres erő átszervezése rendőrséggé és határőrséggé.

Senkisésem csodálkozik azon, hogy azok, a kik hadiszereket gyártanak, vagy avval kereskednek, továbbá katonal pályán levők, szóval olyanok, akiknek a jelenlegi állapot hasznat, hatalmat és tekintélyt biztosít, ezer okot találnak arra, hogy ezt állandósítsák. Ezért különös, hogy a leszerelés ügyében hoz-

zájuk fordulnak tanácsért. A baj az, hogy a Genfben összegyűltek, szóval Önök között igen sokan vannak, akik nem hisznek a békében és hogy épen Önök döntenek, mint erősebbek. Önök nincsenek tisztában avval, hogy azok a Holnap átkozottjai, akik hit és meggyőződés nélkül mentek Genfben. A mult csodálói, az elévült előítéletek rabszolgái, Macchiavelli, Metternich és Bismarck hírnevének irigyei, az imperializmus megrögzött hívei még mindig tagadják, hogy a tömegek a megértést, a békét követelik.

Akik velünk vannak, akik az Élet politikájának győzelmét kívánják, azok gondoljanak nagy felelősségükre! A történelem idővel felállítja a nagy szegyenfat, amelyre felfüggeszti azoknak emléket, akik nem értették meg, hogy vannak pillanatok, amikor kellő eréllyel, gyorsasággal és bátorsággal nem cselekedni: — bűn!

Budapesti aranyifjak botránya.

Nagy feltűnést keltő verekedés a pesti Hungária-barban.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Nagy botrány történt tegnap este a Hungária-szálló barjában. A barban a délutáni órákban megjelentek Polnay Péter és Polnay Iván ismert társaságbeli fiatal emberek. Kis idő múlva odajött Rohonczy Elemér, szintén ismert tagja a budapesti társaságnak és a három fiatal ember állandóan megjegyzéseket tett egymásra. Ekkor lépett be a barba gróf Károlyi Ferenc, aki a Polnay-fiúk meghívására asztalukhoz telepedett. Azzal mulattak, hogy fogadásokat kötöttek, melyik iszik meg egy hajtásra egy pohár whiskyt, vagy egy pohár gynt. A Polnay-fiúk állandóan nyertek. A sok szesz természetesen megtette a hatását. A Polnay fivérek felfedezték egy asztalnál Korbuly Péter ismerősüket, hozzáléptek és megjegyzéseket tettek rá. Korbuly azonban látta állapotukat, fizetett és távozott. Velő egyidőben távozott gróf Károlyi is.

Ekkor a Polnay-fivérek Rohonczyhoz léptek és megfogták karját. Ez rájuk kiáltott, hagyják békén, mire kitört a verekedés. — A Polnay-fivérek barszékekkel és nehéz fotelekkel dobálódtak, a vendégek ijedten menekültek a helyiségből. Végül is leterpték Rohonczyt a földre és ütlegelni kezdték. Közben megérkezett a rendőrség a helyszínre és loigazoltatták a botrány szereplőit. A rendőrség láttára a Polnay-fivérek hirtelenül kijózanodtak és bocsánatot kértek Rohonczytól. Az eljárás megindult a botrányokozók ellen.

Poloska irtást, LOVAS lakás-parketta surolást, szőnyeg tisztítót, porolást vállal ARAD, Str. OITU' 111.

Megnyílt! **SAMSON JAKAB** Románia legjobb hírnevnek örvendő uriszabósága és valódi angol szövetségülönlegességek nagy raktára ARAD, Gul. Regina Maria 9, I. em. **Megnyílt!**

A magyar képviselőház a bolsevizmus ellen.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A magyar képviselőházban folytatták a belügyi tárca tegnapi kezdett részletes vitáját. Scitovszky belügyminiszter válaszában kijelenti Wolf Károlynak, hogy tárgyilagosan és óvatosan nyúl a fővárosi reformhoz és felbírja az összes érdekelteket, hogy véleményüket bocsássák rendelkezésére, hogy a főváros az új törvénnyel életrevaló autonómiához jusson. Ugyancsak Wolfnak adott válaszában kijelenti, hogy a bolsevizmus aknamunkája állandóan folyik és ha nem volnának elegendők az eddigi retorziós eszközök, attól sem riad vissza, hogy további felhatalmazást kérjen a törvényhozástól, a bolsevista propaganda letörésére, mert az összes államokban megindult a harc a bolsevizmus ellen és ebben a harcban minden eszközt fel kell használni. A Ház elfogadta a tárca költségvetését, áttért a honvédelmi tárca tárgyalására. Az előadó Hegedűs Kálmán felelt, hogy az engedélyezett harminchatezer főből mindössze huszonháromezer a hadsereg létszáma. Bár a katonai ellenőrző bizottság eltávozott, mégis katonai ellenőrzés alatt áll az ország.

Az oradeai püspökség apostoli kormányzót kapott.

(Az Aradi Közlöny oradeai tudósítójától.) Blejik püspök halálhírének vétele után Dolci bucuresti-i pápai nuncius nyomban jelezte, hogy Róma döntése az apostoli kormányzóságra nézve meg fog érkezni. És valóban, tegnap reggel megérkezett Oradeára a szentszék parancsa, amely Mayer Antal kanonokot nevezte ki a nagyváradi püspökség apostoli kormányzójává. A pápai döntés szövege a következő:

„Legnagyobb fájdalommal vettük egyházi érdemekben kiválóan gazdag Bjelik püspök halálát, a káptalani helynök választása függesztessék föl, a nagyváradi egyházmegyének üresedésben lévő kormányzatát vegye át Mayer kanonok, apostoli helynök. Dolci Angelus Mária érsek, apostoli követ.”

A sürgőnyt ma reggel 8 órakor a templom sekrestyéjében összeült káptalan előtt Karácsonyi János püspök, nagyprépost olvasta fel és nyomban utána a káptalan kivette Mayer Antaltól az apostoli kormányzó esküjét, amiről sürgőnyileg értesítették a szentszékét Dolci nuncius útján. Mayer Antal nyomban és véglegesen átvette az egyházmegye kormányzatát.

Mayer Antal 1870. december 5-én született Debrecenben, ahol atyja postafőnök volt. Budapesten végezte egyetemi, kánonjogi és paleografiai tanulmányait, majd 1892-ben Schlauch Lőrinc bibornok, váradai püspök udvari papja lett, 1904-ben, a bibornok halála után, Szmracsányi Pál püspök titkárává nevezték ki, s e minőségében szolgálta őt és főfő Széchényi Miklós püspököt is. 1911-ben Szent József-intézet kormányzója lett, ugyanezen évben tb. kanonokká nevezték ki. Mik Imre püspök, akinek fiatal kora óta ves barátja volt, apostoli kormányzóvá ökövé választotta, megosztva vele a püspökség terheit és gondjait. Mayer Antal munkával, nagy fáradsággal járó állása még a Szent József-intézet kormányzó-folytatta, ahol 110 növendék részesül a házi nevelésben. 1925-ben a pápa apjává és pápai prelatussá nevezte ki. Mayer Antal kinevezéséről a káptalan leveleiben értesítette az egyházmegyét és híveit és Mayer Antal szintén közzétette, mint apostoli kormányzó, amelyben bejelenti kinevezését, kérve Szent László egyházmegyéjének tagjaiban szeretettel támogassák. Dél-egyházmegye papjai tisztelegtek az új kormányzó előtt. Bröstel Lajos c. káplán öltötte fiúi szeretettel, amire könyökökkel választott Mayer Antal. Azt mondta — hogy 35 évi szolgálatomban vonulhat, de az Isten másra szólított s ő alázattal hajlik meg a keze előtt. Eddig is csak szeretettel tudtam tőle s ezután is szeretettel köszönni.

Király lesz Albánia köztársasági elnöke.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójától.) Szenszáción hirt közöl a belgrádi Politika. A lap szerint Achmed Zogu, az albán köztársaság jelenlegi elnöke, aki Olaszország pártfo-

gását élvezte, május 15-én Albánia királyának akarja magát kikiáltatni. A hír nagy izgalmat okozott a jugoszláv politikai körökben.

Mr. Stern Aradról, karriért csinált Délafrikában

Aradi ember érdekes pályafutása. — Két világrészen utazott, hogy pihenni jöhessen Aradra. — Akinek fia versenyt futnak a kinosért. — A kinosy aradi ház, amelyben mr. Jack Stern a napvilágot megpillantotta, s amely most is családja birtokában van.

(Arad, május 12.) Ma reggel az Orient-expresszel egy alacsony termetű, jó negyvenes ur érkezett Aradra feleségével és kislányával és talán fel se tűnt volna senkinek, ha nem reklamálta volna podgyászát a különböző tisztviselőknél, akik azonban szigorúan ragaszkodtak a törvényhez.

— A podgyász pedig lemegy Bucurestibe, mert oda van feladva és ott fogják elvámolni.

— Na lássa, de ha én Aradra jöttem — érvelt rossz magyarsággal az ur, de hiába.

Abbahagyta tehát a reménytelennek látszó reklamálást és hazahajtatott. Haza, mert a magyarul rosszul beszélő ur aradi ember: Stern Jack, aki 1891-ben, 20 éves korában itthagya ezt az álmos marosparti várost, kiment Amerikába, onnan öt év után Délafrikába és jelenleg Johannesburgban, a legnagyobb angol ékszergyárnak, az Elkington & Co. Ltd.-nak vezérképviselője.

Igy leírva, persze, olyan egyszerűnek látszik minden, mint a kétszerkettő, de nem kevésbé magától értetődő ennek az aradi embernek karrierje, ha saját szájából halljuk. A Tribunal Axente (Damjanich)-ucca végén van egy kedves földszintes ház. Ebben látta meg Stern Jakab a napvilágot és ebbe tért most vissza egy kis pihenőre Délafrikából Stern Jack.

Csengetésemre egy komótcipős ur nyit ajtót. Sovány, fekete haja, angol akcentusu férfi tessékél beljebb és bent három idősebb hölgy és egy 12—13 éves kislány. Stern Jack — mert ő az, érdeklődéssel hallgat. Az „Aradi Közlöny“-re még emlékszik. Kimenetele előtt ez volt a leibzurnálja. Régen volt, harminchat éve.

— Amerikába kerültem. Ott tanultam meg németül, aztán Délafrikába mentem. Ott tanultam meg angolul. Megnősültem: Van két fiam. Ez meg ott a kislányom.

Elsie könyvben lapozgat a diványon és érthető csodálkozással hallgatja ezt a furcsa, kemény magyar nyelvet. Azon csodálkozik legjobban, hogy apja mily jól eltársalog azzal a ceruzával jegyeztető emberrel. Mamája szeretettel nézi.

— Ja, lássa a gyémántmezők. Egész érdekes dolog az. Van egy törvény, amely szerint, ha egy farmon gyémántot találnak, akkor az az államra száll, tulajdonosa pedig kap helyette sokkal nagyobb területű földet. Az ilyen kisajátított területek tulajdonosait aztán összegyűjtik és az új, eddig még nem művelt területekből adnak nekik új földet. Ennek birtokbavétele az u. n. „futással“ történik. Minden új tulajdonos (futó) kap négy határjelző táblát, aztán egy sorba állítják őket, szabályos start és aki a leggyorsabb és legügyesebb, az tüzi ki a legjobb földre bizonyos meghatározott távolságban a négy táblát és a föld az övé. Az én két fiam is ilyen „futó“ most. A multkoriban 30.000 ember „futott“. El lehet képzelni, mennyi gyémánt van most arra felé.

— Az első gyémántot, amit ezen a vidé-

ken találtak, én vettem meg. 15 karátos volt. Két követ csiszoltak belőle.

— És Johannesburg? — kérdeztem.

— Lássa — mondja ezzel a kedves idegen szójárassal, — az egy kis nagyváros. 300.000 lakos, de 14.000 autó. Csaknem mindenki saját házában lakik. A legnagyobb területű városa a világnak. A központban csak üzletek és irodák vannak, a lakóházak pompás kertekkel körülvetten, kintebb. Ez a rész kertváros. Johannesburg összesen 40 éves. Minden a lehető legmodernebb ott. Három színházban a legjobb angol társulatok játszanak, van ezenkívül egy csomó kabaréja és vagy tizenöt mozija.

... Délafrika, Johannesburg... és egész nyugat. Angol kultúra...

Az utról kérdezősködöm.

— Március 25-én indultunk el hajón. Április 11-én érkezünk meg Southamptonba. Bejártuk Franciaországot, a Rivierát, sokat voltunk Nizzában, aztán Németországon át ide jöttünk. Pihenni csak itt lehet a csendben. Érdekes, hogy sehol a világon nem tudtam, hogy határokon mentem át, csak itt Curticinnál vettem észre. Németországban, ahol feladtam a podgyászom, csak Bucurestibe vettem fel és én most itt Aradon akartam elvámoltatni, hiszen ide jöttem és nem Bucurestibe. De nem lehetett. Elküldték Bucurestibe. Most itt vagyunk ruha, minden nélkül.

Csóváltgatta fejét Stern Jack angol polgár, akinek Délafrikából idáig kellett eljőnie ezért a tapasztalatért, azon meg pláne csodálkozik, hogy neki még jelentkezni is kell, mint idegennek, ahol nagy könyvekbe beírják egész nacionálját, meg azt, hogy mit akar, miért jött.

— Lássa, ez már így sehol sincs, — mondja — pedig én bejártam már vagy három világrészt.

Az ajtóban büszkén mutat a házra.

— Itt születtem — mondja kissé megindultan. — Most meg csak azért jöttem, hogy meglátogassam nővéremet, özv. Braun Józsefnét és hogy vagy négy hétig pihenjek. Aztán megyünk vissza.

Felcillan a szeme. Nem csoda. Jó is lehet ott Délafrikában, Johannesburgban, ahol csaknem minden embernek parkos a villája és 14.000 autó hirdeti a haladást és a szabad fejlődést. Fóthy Ernő.

Meghiusult forradalom Svédországban.

Baloldali összeesküvést fedeztek fel.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Stockholmból jelentik: Vasárnap éjjel baloldali forradalmat terveztek, Svédországban. Miután azonban a rendőrség idejében megtudta a tervet és megtette a szükséges előkészületeket a forradalom leverésére, az összeesküvők elállottak szándékuktól.

ARADI VENDÉGLŐSÖK SZIKVIZ ÉS SYPHONFEJGYÁRA R. T. FELSZÁMOLÁS ALATT.

Kimutatás.

A kereskedelmi törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően közli az alólírott felszámoló bizottság, hogy a mai napig visszaváltott

814 drb. 100 kor. névértékű részvényt á 350.— Lei 284.900.—
428 drb. 20 kor. névértékű részvényt á 70.— Lei 29.960.—
fel nem vett 50%-os névértékű visszaváltást Lei 880.—
beváltott 1919—21. hátralékos osztalék szlvényeket Lei 890.—

Visszaváltásra még nem lett bemutatva

86 drb. egész és 72 drb. ötöd részvény.

A részvények visszaváltása Aradon, Str. Alexandri 5. sz. I. em. Szücs F. Vilmos felszámolási bizottsági tag irodájában hétköznapokon délután 3—6 óra közötti időben eszközölhető.

A felszámoló bizottság:

Braun Gusztáv,
felsz. biz. tag.

Steigerwald Alajos,
felsz. biz. tag.

Szücs F. Vilmos,
felsz. biz. tag.

H I R E K.

Hat bűnöse van

a budapesti klinikai huspanamának.

Budapestről jelentik: Beszámoltunk a klinikai huszállítások körül elkövetett nagyszabású panamákról, melyeknek ügyében hat bűnöst tartóztattak le. A rendőrség ma hivatalos jelentést ad ki az ügyről és Kis, Sztaricskai és Varbász, a klinika alkalmazottjai ellen felhossa, hogy ajándékok ellenében megszegték hivatalos kötelességüket, ami által az államnak több ezer pengő kárt okoztak. Klébersberg kultuszminiszter ma nyilatkozott is a panama ügyében. Kijelentette, hogy már körülbelül két hónappal ezelőtt tudomására jutottak a visszaélések és ekkor vizsgálatot rendelt el. A kultuszminisztérium a nyilvánosság előtt számolja fel az ügyet, mert ő, mint miniszter, nem engedheti meg, hogy munkája eredményét hasonló panamákkal lehetetlenné tegyék.

Az egyetemi huspanama főszereplője, Román József beismerte a megvesztegetéseket, amelyek szerinte szokásos ajándékok voltak. Földes, a klinikai gazdasági hivatal volt tisztviselője, szintén beismerő vallomást tett a huszállítások után kapott részesedéseiről. A gyanúsítottakat holnap átkísérik a Markó-úccsai fogházba.

— **Milyen idő várható?** A meteorológiai intézet jóslása szerint változékony, inkább száraz és igen hűvös idő várható, éjjeli fagygal és a szelek gyengülésével.

— **A király üdülése.** Bucurestiből jelentik: Az Adeverul szerint a király lemondott balcei utazásáról és ehelyett a jövő héten Sinaiába utazik, majd július elején külföldre megy üdülésre.

— **Averescu tábornok Aradra jön.** Bucurestiből jelentik: Averescu tábornok a napokban Aradra érkezik, ahol átveszi az első rosiói ezredet, amelynek tulajdonosává nevezte ki Ferdinand király.

— **Az ostromállapot megszüntetése.** Bucurestiből jelentik: Mirto parasztpárti képviselő ma a kamara elé terjeszti törvényjavaslatát, amely az ostromállapot megszüntetését követeli az egész országban.

— **A német kormány válsága.** Berlinből jelentik: A német kormány kebelében konfliktus tört ki a köztársaság védelméről szóló törvény miatt. A nacionalista miniszterek ugyanis a törvény meghosszabbítása ellen foglaltak állást és különösen az excsászár visszatérését megtiltó paragrafus ellen tiltakoznak. Az ügyben tegnap minisztertanács volt, de megegyezés nem jött létre.

— **Halálos autókatasztrófa.** Budapestről táviratozza tudósítónk: Soroksár és Dunaharaszti között súlyos autószerencsétlenség történt. Az autó, amely egy szekeret akart kikerülni, az árokba zuhant és utasait maga alá temette. Papek Miklós és Schusztér János kávéháztulajdonos életveszélyes sérülést szenvedtek. Bérczi László sofőr jobb kezét eltörte. A sérülteket a kórházba szállították. Papek és Schusztér életbenmaradásához nincs remény.

— **Hideget és hót hoztak a fagyosszentek.** A fagyosszentek eljövételével világszerte hideg időjárás köszöntött be. Románia minden részéről hideget jelentenek. Buhusiban tegnap havazott. A budapesti jelentések szerint egész Magyarországon nagy hideg uralkodott. Szombathelyen 0, Debrecenben mínusz 1, Székesfehérváron mínusz 4, Pécsen mínusz 1 volt a hideg, mi nagy károkat okozott a gyümölcs- és szőlőtermésben. A kár a szőlőben 50—60 százalék. A berlini jelentések szerint tegnap rövid ideig havazott a német fővárosban.

— **Aradváros ármaximáló ülése.** Szombaton délben tartja Aradváros maximálóbizottsága ülését, amelyen a május havi árakat állapítják meg. A bizottsághoz eddig egyetlen kérvény sem érkezett még be.

— **Hősök-sírja egyesület Galsán.** Tegnap ismét Hősök-sírja-bizottság alakult meg Aradmegyében. Tegnap Galsa községben alakult meg a bizottság és a községnek majdnem minden számvevő lakosa beiratkozott az egyesületbe. Az alakulás alkalmából Popoviciu kapitány határos beszédet tartott az egybegyűlték előtt.

Sikerrel végződtek a konkordátumtárgyalások.

Goldis miniszter szombaton érkezik haza Rómából.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i fűdősfőjének távirata.) A Cuvantul értesülése szerint a kormány táviratot kapott, hogy a konkordátum tárgyalások

sikerrel befejeződtek és Goldis kultuszminiszter szombaton hazaérkezik.

— **A szentszínókus ülése.** Bucurestiből jelentik: Ma kezdődtek meg Miron Cristea patriarcha einöketével a színókus tavaszi ülészakának ülései. Az ülészak megnyitása előtt Te Deum volt, amelyet a patriarcha pontifikált. Az ülést pontban tíz órakor nyitották meg és elsőnek Cudalbu helyettes kultuszminiszter felolvasta a királyi kéziratot, amelyben az uralkodó az ülészak megnyitását elrendeli. A királyi leirat után a különböző bizottságok tagjait választották meg.

— **Pótsorozás Aradon.** Az aradi katonai ügyosztály figyelmezteti az érdekelteket, hogy május 14-én és 15-én pótsorozás lesz az aradi városiigazgatóságban. Akik a legutóbbi sorozáson bármely okból nem jelentkeztek, okvetlenül jelenjenek meg a pótsorozáson.

— **Megszüntették az eljárást a Record tulajdonosa ellen.** Beszámoltunk arról, hogy Ungár Sándor aradi autóbusszállító ellen bűnvádi eljárást indult meg, miután azzal a gyanúval volt terhelve, hogy az aradi városi mérnöki hivatalból elvitt egy aktát. Az aradi királyi ügyészség a mai napon megszüntette az eljárást a vállalkozó ellen, miután nem találta beigazoltnak a felmerült vádakat. Ungár ugyancsak a mai napon feljelentést tett hatóság előtti nagalmazásért a mérnöki hivatal ellen.

— **Nem haldoklik Adv Endre Lédája.** Oradeamaréről jelentik: Az erdélyi lapok megírták egy budapesti távirat alapján, hogy Dióssy Ödön kormányfőtanácsos felesége, aki Adv Endre Lédája volt, Davosban halálos betegen fekszik. A budapesti tudósításnak elmentmond egy levelezőlap, amely ma érkezett Oradeamaréra és amelyet Dióssyék Olaszországból küldtek Rosinger Miklósnak, az Union-bank nagyváradi igazgatójának. Azt írják, hogy megkezdték olaszországi nyaralásukat és kitűnően érzik magukat. Így valószínű, hogy a budapesti tudósítás félreértésen alapult.

— **Tragikus autóbalesés a fővárosban.** Bucurestiből jelentik: Súlyos autószerencsétlenség történt ma Bucurestiben. Grasiany 78 éves magánzó neivel karonfogva akart áthaladni a Soseán, amikor a patriarcha arrarobogó autója mindkettőjüket elütötte. A szerencsétlen házaspárt súlyos sérülésekkel kórházba szállították.

— **A Neptun-büfé árlejtése.** Holnap délben tartják meg a városi gazdasági hivatalban az árlejtést a Neptun-fürdő büféjére, borbély-, manikűr- és fényképészüzletére. Mint megírtuk, az előző árlejtés eredményét a permanens bizottság nem találta kielégítőnek és ezért megsemmisítette és új árlejtést írt ki. Így a holnapi árlejtésen dől el véglegesen, hogy ki lesz ezeknek az üzleteknek idei bérlejtője.

— **Töredelmesen vallanak az agyonlőtt haramiavezér barátai.** Piatra-neamtiből jelentik: A piatra-neamt-i csendőrség a tegnapi nap folyamán megint két rablót fogott el a napokkal ezelőtt agyonlőtt Niculaita hírhedt haramiavezér banditái közül. Az elfogott haramiák száma ezzel harminchatra rug. Valószínűnek tartják, hogy a banda még szökésben levő négy-öt tagját is rövidesen kézrekerítik. A piatra-neamt-i ügyészség különben már napok óta éjjel-nappal folynak a kihallgatások. A banditák ezuttal igen kezes bánárvoknak mutatkoznak és készséggel ismerik be minden cselekményüket, de arra hivatkoznak, hogy azokat vezérük, Niculaita parancsára követték el. A banditák vallomásából kitűnik, hogy Niculaita 1925-ben szervezte meg bandáját s eleinte csak kisebb utonállásokat követtek el. Egy ízben azonban önvédelemből gyilkoltnok kellett s a haramiák ettől az időtől kezdve a legkegyetlenebb rablógyilkosságoktól sem riadtak vissza. Megállapítást nyert még az is, hogy a bandának több szökött csendőr-tagja is volt, ezek aztán egyruhájukban mindenütt nyomozó járőröknek adták ki magukat és ilvenformán több esetben sikerült is az emberek hiszékenységet megnyerni és a körülkerített banda tagjainak szökését elősegíteni. A banditák eddig hetvenhat utonállást és rablást, tizenhét rablógyilkosságot, rengeteg lopást és gyújtogatást ismertek be.

— **Elítélték a katonaszabadító ezredorvosát.** Turnu-Severinből táviratozzák: A turnu-severini haditörvényszék ma délben hirdette ki ítéletét a megvesztegetéssel és katonaszabadítással vádolt Pop Flavius ezredorvos bűnperében. A haditörvényszék a tanuvallomásokból csak a függetlenség és súlyos mulasztás vétségét látta beigazoltnak s ezért Pop Flaviust hat havi elzárásra ítélte, míg a megvesztegetés és katonaszabadítás vádjai alól felmentette.

— **Averescuról nevezik el a bucaresti-i munkásotthont.** Bucurestiből jelentik: A bucaresti-i munkásotthon vezetősége elhatározta, hogy Averescu iránti tisztelete jeléül a miniszterelnök nevét fogja az otthon viselni.

— **Kitüntetett tábornokok.** Bucurestiből jelentik: Öfelsége a május 10-iki függetlenségi évforduló alkalmával Presan és Mircescu tábornokoknak a „Carol I.”-érdemrendet adományozta. Mindkét tábornok részt vett az 1877-iki függetlenségi harcokban.

— **Timisoarára hoztak egy elhunyt budapesti ügyészt.** Budapestről táviratozzák: Brassován Julián, a tragikusan elhunyt ügyész holttestét a kerepesi temető halottasházában ravatalozták fel. A halotti szertartáson megjelent a budapesti ügyészi kar, az igazságügyminisztérium és a rendőrség képviselői. Az ügyészség részéről Sztrache Gusztáv főügyész bucsuztatta el a halottat. A gyászszertartás után kocsira tették a koporsót és Brassován Julián földi maradványait a vasútállomáshoz szállították, ahonnan Timisoara-Temesvárra vitték. Az elhunytat a timisoarai családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— **Házasság.** Princz Gizl Arad és A. J. János jegyző Nadlac f. hó 8-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Volt elull orvos tragédiája Budapeston.** Budapestről jelentik: Dr. Issekutz István fiatal budapesti orvos, ma délben a Király-úccsai Bréma-szállóban megmérgezte magát. Issekutz a háború előtt Clujon-Kolozsváron lakott, ahol jömeneteli rendelője volt. Budapesten azonban nem volt pénze, hogy rendelői nyisson és az utóbbi időben úgy kereste a kenyerét, hogy éjszakánként kávéházakban zongorázott. Néhány hét előtt feleségének sikerült állást kapnia, de a fiatal orvos idegrendszere annyira tönkre ment, hogy állandóan buskomor volt. A mentők a kórházba szállították és az orvosok remélik, hogy sikerül megmenteni az életnek.

— **Házasság csillagászat alapon.** Békéscsaba-ból jelentik: A bécsi csillagászati társaságban Gr Arnold mérnök érdekes előadást tartott a házasság problémájáról a csillagjóslással kapcsolatban. Kimutatta, hogy az asztrológia szerint az ember jellege mindig ama csillagzat ama pillanatban van konstellációjától függ, amikor a világra jött. Gr mérnök aztán gyakorlati példával mutatta, hogy miképp dolgoznak a modern csillagjóslók. Mondta, hogy egy menyasszony kereste fel a férj keresési céljából. Ő felállította, hogy a nő, mint horoszkopját és abból kiderült, hogy a két csupán szexuálisan vonzódik egymáshoz, zösség azonban nincs köztük. Megállapította is, hogy a vőlegény egy türelmetlen, rabbygós egyén, akivel csak addig lesz ügy, a dog a nő, míg az érzi szeretés tart. A szony erre felbontotta eljegyzését az ill és ezzel egyvel megkevesbedett a házassági diák száma. Legalább is így mondta Gr nők az öt nagy figyelemmel hallgató pu

— **Gyilkos villámcsapás.** Budapestről jelentik: Tegnap délután nagy vihar és felvonult el Budapest felett. Brenner Arj mérnök egy asztalossegéddel a vihar UTE klubhelyiségében egy rádiókészítéstan dolgozott. A villám beleszapott a és Brenner életveszélyes sérüléseket szenvedett. Az asztalossegéd könnyebb sebekkel, villámcsapást. Mindkettőt a kórházba

— Mussolini Japán kitüntetése. Törőből jelentik: A mikádó a Feikeldő Napcsod naryszalagját adományozta, Mussolininak. Ez a legnagyobb kitüntetés, amelyet külföldi kaphat Japántól.

— Kigyulladt egy petróleumkut. Moreniből táviratozzák: Az Intreprendero de petrol Roman moren-i furótelepén lévő 7-es számú szonda ma hajnalban 5 órakor, eddig ismeretlen okból kigyulladt. A mentési munkálatokkal elejét vették a tűz továbbterjedésének. A kigyulladt szonda az esti órákban még hatalmas lángokkal égett.

— Lengyelország repülőparancsnokának halálos balesete. Varsóból jelentik: Tegnap megrendítő szerencsétlenség történt. Próbarepülés közben Chodorszky ezredes, a lengyel hadsereg repülőparancsnoka, szerelőjével együtt lezuhant. Mindketten szörnyethaltak.

— Öngyilkos lett Thomas Mann huga. Münchenből jelentik: Irodalmi körökben nagy felháborítást keltő öngyilkosság történt. Thomas Mann, a világhírű író huga Löhr Lola buskomorsága következtében öngyilkos lett. Néhány évvel ezelőtt lett öngyilkos a nagy író másik nővére is.

— Petrescu Comnen Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Petrescu Comnen, Románia svájci követe Bucurestibe érkezett, hogy több, a Népszövetséggel összefüggő kérdést a kormánynál elintézzzen.

— A csehszlovák elnökválasztás. Prágából jelentik: A tót néppárt elhatározta, hogy május 15-ikére ülésre hívja a párt képviselőit s szenátorait, hogy az elnökválasztás idejére instruálja őket. A tót néppárt klubja elhatározta, hogy nem szavaz Massarykra.

— Bucuresti-i táblalabirát az inkadrálás ellen. Bucurestiből jelentik: A Dimineata jelentése szerint tegnap a bucaresti-i tábla bírái bizalmas megbeszélést folytattak abból a célból, hogy ne inkadráltassanak a fizetésegységesítési törvény szerint megállapított kategóriákba. A tábla elnökét, Hagiópolt megbízták, hogy intervenáljon az igazságügyi miniszternél ebben az irányban.

— Feljelentett aradi szülész. Nagy Zsigmondné str. Chinezul 2. számú ház tulajdonosa ma érdekes feljelentést adott be az aradi államrendőrséghez. A feljelentésben elmondja, hogy volt lakója Maris János szülész, több hónapi házbérrel adós maradt és egy éjszaka titokban kihurcolta butorát és elköltözött a házból. Továbbá elmondja, hogy a szülész már régebben ki akarta lakoltatni, mert állandóan gyanus alakok jártak lakásába, amely így kétes hírű embereknek találkahelye volt. A feljelentés ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

— Tolvaj inas. Pálkás József aradi pékmester feljelentést tett az aradi államrendőrségen Pocsai Lajos nevű inasa ellen, aki 4100 lejt sikkasztott el. A mester tegnap 4100 lejt adott át az inasnak, hogy fizesse be azt számlájára a Gárdos és Bornstein-céghez, a fiu azonban megszökött a pénzzel. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Halálos villamoselgázolás. Budapestről jelentik: Stancsik János cipésztanonc ma reggel átszaladt a villamoson és felbukott. Ugyanakkor rohogott keresztül a villamos, amely tőle levágta egyik lábát és összeroncsolta testét. A fiatal gyerek még a hordágyon meghalt.

— Egy család titokzatos tragédiája. Alexandriából írják: Rejtélyes módon elkövetett borzalmas gyilkosság ügyében indított vizsgálatot az alexandriai rendőrség. Már napokkal ezelőtt történt, hogy a rendőrségen egy család titokzatos eltűnését jelentették. A rendőri nyomozás azonban eredménytelen lett, mire úgy vélték, hogy eltűnt három tagból állott Linca Mariache-család jószántából hagyta el a várost. Mára azonban szenzációs fordulat állott be a rejtélyes eltűnés ügyében. A városhoz közel fekvő erdőszéle erdésze ugyanis ma reggel telefonon értesítette a rendőrséget, hogy munkásai az erdő mélyén három, bizonyára meggyilkolt ember holttestét találták. A rendőrség nyomban kiszállt a helyszínre és megállapította, hogy a fejszecsapásokkal lemészárolt szerencsétlen emberek azonosak a napokkal ezelőtt eltűnt Mariache-család tagjaival. A megindított nyomozás eddigi eredményei szerint rablógyilkosság történt. — A rendőrség ezen az alapon négy gyanúsítottat vett őrizetbe.

Milliárdosból cipőfűző-árus.

Amikor a feleség megkaparintja férjének több milliárdra rugó vagyonát, s most már hallani sem akar róla. — Duszgazdag nagykereskedő furcsa kálváriája.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Wiener Ignácot különféle adócsalások miatt feljelentették a hatóságoknál. Duszgazdag ember. Övé Budapesten a Rákóczi-ut és Akáca-ucca sarkán a Világáruház. Ezt a boltját körülbelül 4—5 milliárd értékre becsülik. Övé az Erzsébet-körút 23. számú hatalmas bérpalota és szemközt vele a 22. számú gyönyörű bérház. Ez a két ház is megér vagy 6—7 milliárdot.

A feljelentés forgalmi adó eltitkolással és minden elképzelhető illeték-, adó- és vámcsalással gyanúsítja meg Wiener Ignácot, akiről közben kiderítik, hogy nem is magyar állampolgár. Folyamatba teszik ellene a kitoloncolási eljárást és a milliárdos Rákóczi-uti kereskedőt beviszik a toloncházba. Közben rászónak 3—400 millió koronás bírságokat és már úgy áll, hogy büntetésből csaknem az egész vagyonát elveszik a különféle adócsalások miatt, amikor a toloncházban ülő embernek — aki közben 2 évi elzárást is kapott — nagy szerű ötlete támadt:

— Minden vagyonom a feleségem nevére íratom és akkor még csak büntetés-pénzt sem vehetnek el tőle, mert ő nem felelős az én tetteimért.

Az ötletét tett követte. Egy ügyvéddel megbeszéltek a dolgot és a körülbelül 14 milliárdra felbecsült vagyont teljes egészében átrakták az üzlettel, a körüti palotákkal, a hűvös-

— Magyar művészek nagy sikere Hollandiában. Amszterdamból jelentik: Kodály Zoltán, az ismert magyar zeneszerző tegnap dirigálta Psalmus Hungaricus című, saját szerzeményét. Az est meglepetése az volt, hogy az énekkar magyarul énekelte a zsoltárokat. A közönség tulipánésőt zudított a zeneszerzőre, akinek nagy sikerében Székelyhidy Ferenc operanékes, aki a tenorszólot énekelte, is osztozott. Évtizedek óta nem volt Hollandiában koncerten ilyen meleg ünneplés. A hangverseny után diszebed volt Kodály tiszteletére és a másnap megjelenő lapokban a kritika meghajtotta zászlaját a magyar művészet előtt.

— Felhívás a nyugdíjasokhoz. Az aradi nyugdíjasok egyesülete felhívja az állomáson fizetett nyugdíjasokat, hogy hétfőn este fél hétkor az egyesületi helyiségben feltétlenül jelenjenek meg.

Gyufát ivott

egy szerelmes szívű aradi legény. Arad-gáji fiatalember romantikus öngyilkossága.

(Arad, május 12.) A régimódi cselédromantikát elevenítette fel ma reggel egy gáji fiatalember, aki gyufa segítségével akart kiköltözni az árnyékvilágból. Popovici Andrásnak hívják az illetőt. Tettének oka természetesen a szerelem volt. Vett egy pakli kénes gyufát, minden szálnak letördelte a fejét és beledobta egy pohár vízbe. Addig kavarta a vizet, míg a sok gyufafej feloldódott és azután egy hajtásra kiitta a rossz szagú és kellemetlen ízű folyadékot. És várta a halált, azonban csak nagy és kínos fájdalom jelentkezett. A nagy nyögésre besiettek a hozzátartozói, akik mindjárt látták, hogy a fiatalember megmérgezte magát és telefonáltak a mentőknek. Az életmentés a kórházba szállították, ahol gyomormosást végeztek rajta. Popovici András néhány nap múlva elhagyhatja a kórházat.

völgyi telkekkel, villákkal — Wiener Ignác nevére.

Es Wiener Ignác két esztendő telt. Amikor kiszabadult, az ország területéről kitiltották. Azonnal ki is toloncolták az osztrák határra. Es itt kezdődik a regény.

Haza nem jöhet többet. Örökre ki van tiltva Magyarország területéről. Es ahogy ki van az országból, a felesége ahelyett, hogy utána menne — mint ahogy ígérte a férjének — azonnal válópert indít ellene azon a címen, hogy rovottmultu ember a férje, akivel a törvény értelmében nem köteles együtt élni. Wiener Ignácét elválasztják az urától, akinek sejtelve sem volt arról, hogy a felesége, akit imádozott, így cserbenhagyja.

Az egész vagyona egyszerre az elvált asszonyé, aki ettől a perctől kezdve egy fillért sem küld Bécsben élő elvált urának és a dusgazdag Wiener Ignác most Bécsben cipőpertlit árul az uccán. A felesége közben férjhez ment egy fiatal orvoshoz, akit három napja leplezett le az asszony magán-detektivje egy találkahelyen. Es mindezt annak a Wiener Ignácnak a pénzéből, aki ki van tiltva Magyarországból és nem jöhet haza a feleségével elszámolni a 14 milliárdról, a tudtán kívül lefolytatott válásról és a bécsi éhező kétségbeesett nyomorgásról.

Regényíró urak! Tessék ennél fantasztikusabb történetet kitalálni!

Érdekes világjáró Aradon.

Aki családjával együtt kelt világgörüll vándorútra.

(Arad, május 12.) Ma délelőtt ismét egy új világjáró érkezett Aradra. Ez azonban már lényegesen különbözik kollégáitól, mert egy furcsa elgondolása háromkerékű kocsi utazik feleségével és két gyermekével. A kocsi után két farkaskutya ballag. Appelbrom Dezső, amsterdami újságíró, az új világutazó, aki ma feltűnt Aradon és fáradságot és költséget nem kímélve, családját is magával hozta. A kocsi sarokülése ürveggel fedett, ide bujnak a gyerekek, ha esik az eső és itt vannak az értékek is. Összerakható ágyak, asztalok, párnák, fazekek, szervizek, (Appelbromné példás rendben tartja őket) mert a világjáró szereti még így, vándorolva is a polgári kényelmet.

Beszélnék csaknem valamennyi európai nyelven, de azért németül tud Appelbrom ur mégis legjobban. Elmondja jó németalföldi tájszólásokkal keverten, hogy másfél év óta utazik már és eddig 9800 kilométert tett meg. Minden meglátogatott nemzet színe ott diszeleg a mozgó lakásban. Tényleg: ott látni a francia, monacoi, olasz, osztrák, csehszlovák, magyar, jugoszláv, bolgár, török és görög színeket. Appelbromék különben csak Európát járják be, a világgörüll elnevezést csupán a könnyebb megértés céljából használják.

Éjszakákat sátor alatt töltik, amit a város szélén állítanak fel. Appelbrom egyébként az amsterdami „Telegraf” levelezője és jelentős összeget kapott az utra a Continental gummigyártól, amelynek reklámja ott diszeleg a kocsi falán. Ezenkívül lapokat is árul a család költségei fedezésére. Most érkeztek Romániába, innen Oroszországba mennek Appelbromék, aztán Németországba, Norvégia, Angliába, majd vissza Hollandiába. A határokon kedvesen bánnak velük mindenütt, de különösen Magyarországon fogadták őket igaz vendégszeretettel.

Riviera hercegnője.

Főszereplők:

Ellen Kürthy és Hans Junkermann.

Ma, pénteken: az aradi APOLLOBAN.

Leszállított helyárrakkal II. hely 10, I. hely 20, földszinti zsélye 30 lej.

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Istenítélet sújtja Amerikát.

Az árvíz, a tornádó borzalmas pusztításai.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Amerika földjére egymásután zudulnak a különböző borzalmas csapások; árvíz, tornádó és más elemi csapások sújtják az amerikai népet. A Missisipi áradása által hajléktalanná vált emberek száma elérte ma már a 365.000-et, a halottak száma 780, a sebesültekké 3500. A kár felbecsülhetetlen. Az áradás pedig mind nagyobb lesz és újabb területeket fenyeget, az eddig elöntött területek nagysága tizenháromezer négyzetmérföld, harminchét város elpusztult.

A newyorki jelentések szerint tegnap borzalmas tornádó száguldott végig Missouri, Nebraska, Texas és Kansas államokon. A kár körülbelül ötmillió dollár, a halottak száma 240, a sebesültekké ezernél több. A tornádó 37 várost és falut pusztított el.

A chicagói jelentések szerint egy négyemeletes épület eddig még ismeretlen okból, beomlott. Az épület 25 embert temetett maga alá. Életbenmaradásukhoz kevés a remény.

SPORT

A Bástya második aradi szereplését félsiker kísérte.

AMTE—Gloria CFR. kombinált—Bástya 2:2 (1:0.)

Ma délután egy kicsit szertefoszlott az a sok szép a tizenegy szegedi fiúról. Valahogy ma délután megtört a vasárnap még oly pompásnak hitt Bástya varázsa. Mert bizony a Bástya ma délután komolyabb ellenfelet kapva, nem sokat igazolt be. Sőt. Pedig akartak komolyan játszani, nagyon is akartak, de hiába volt minden reklamáció, belemenés, nemhogy a stílust nem mentették meg, hanem az eredmény is csak egy eldöntetlen lett. Annak ellenére, hogy a Bástya ellen komplett AMTE együttest hirdettek, Gloria CFR.-rel kombinált csapat lépett küzdőterre. Ez a segítség használt a hátrvédeknél, a másik két posztom kevésbé. A csapatból két játékos nevét kell különösen dicsérő jelzők között emlegetni: Czinczérét és Auer Istvánét. Ők ketten végeztek a leghasznosabb, ha nem is a legjobb formájukra emlékeztető munkát. Mellettük Husztig, Mágory hátrvédpár, Mikóczy és Auer János voltak a jobbak. A Bástyának ma is nagy erénye volt a megvesztegető fejjáték. A halvesor szitke és fáradt játéka egyszerűen gáncsot vetett minden eredmény elérésére lehetőségnek. A csatárkvintet fürgé munkája ennek következtében kevésbé eredményes volt. A védelem igyekezett mindent meitenni, az élen Beckkel. A halvesorból ugyszólván senki sem emelkedett az átlag fölé, a csatársorból Höss, Varga, Abraham voltak kitűnők.

Kétezer nézővel övezett pályán a következő csapatok álltak fel: **Komb.:** Czinczér—Husztig, Mágory—Ladányi, Mikóczy, Hóhn—Giurgiuti, Auer II., Stoffa, Blaskovits, Auer I. — **Bástya:** Acht—Beck, Weiglhofer—Tóth, Weber, Simóka—Abraham, Varga, Höss, Wahl, Solti. — Az első goalt két Bástya kórner és inkább enyhe Bástya főlény ellenére, Arad szerzi olykép, hogy Auer II. előadásából, Giurgiuti centeréz, a labda Weiglhofer lábáról a hálóba pattan (29. p.) 1:0! Heves Bástya támadás a felelet s a 42. percben Abraham headásából Höss goalt szerez ugyan, de a bíró fault és offside miatt nem ítéli meg. A II-ik félidőt Bástya támadások vezetik be s a 4. percben már megszületik az egalizálás. Kórner headás után Mikóczy handset vét, a II-est Höss behelyezi. 1:1. Heves küzdelem és durvaságok után Wahl gyenge lövése kapufától bepattanva, hálót ér. 1:2. A 40. percben azonban Auer I. egyedül szökve, a közönség üdvrivalgása közben, pompás goaljával eldöntetlenné teszi a meccset, melyet három perccel idő előtt a jól ítélkező Litz József (Jiulvölgy) sötétség miatt lefúj. (góal.)

O Az Ujpest Timisoarán és Aradon. Budapesti jelentés szerint az Ujpest a következő összeállításban jön Timisoarára, ahol vasárnap mérkőzik a Kinizsivel. Kapusok: Beneda, Szulik; hátrvédek: Fogl II., Fogl III.; halvesok: Csontos, Lutz II., Wilhelm I.; csatárok: Künsztler, Wilhelm I., Jeszmás, Jakube, P. Szabó és Kovács. Külön érdekessége lesz a meccsnek, hogy Csontos játszik jobbhalfot. A vasárnapi mérkőzés után a csapat Timisoaráról Aradra jön át, ahol 17-én játszik egy meccset.

O Az angol válogatott nagy győzelme. Brüsszelből jelentik: Az angol válogatott szenzációsan szép játékkal 9:1 arányban megverte a belga válogatottat.

O Uj uszóvilágrekord. Newyorkból jelentik: Weismüller Arborban 100 yardot 51 másodperc, 200 yardot 1 perc 56.8 másodperc, 200 métert 2 perc 8 másodperc és 220 yardot 2.09 perc alatt uszott meg új világrekordot tevértve.

Botrány az aradi ligetben.

Amikor a kisgyermek labdája is tönkreteszi a tenisz-pályát.

(Arad, május 12.) Botrányos jelenet játszódott le tegnap délután az aradi városligetben. A városliget kedvenc sétahelye a közelben lakóknak s a langyosabb tavaszi napokon, apró gyermekek tömege játszadozik a liget egészséges levegőjű sétányain. Tegnap délután egy sápadt arcú négy esztendős fiúcskának labdája a ligeti tennispályára gurult. A pályát egy legény takarította, aki felkapta a gyermek játékszerét és durván rátámadt a fiúcskára. A gyermek sirva fakadt és követelte vissza labdáját, mire a legény az apró gyermeket ütlegelni kezdte. Többen tanúi voltak a jelenetnek s egy aradi uriember a megtámadott gyermek segítségére sietett. A ligeti vendéglő bérlője viszont a legényt vette védelmébe és megparancsolta két alkalmazottjának, hogy fogják le azt az uriembert, aki a kisfiúcskát kimentette a támadó legény kezéből. A két alkalmazott a fiatalemberre vetette magát és be akarta hurcolni a vendéglőbe.

Az összegyűlt emberek megbotránkozva nézték a jelenetet és többen rendőrért siettek. Az előhívott rendőr az esetről jelentést tett a negyedik kerületi rendőrségen, ahol megindult az eljárás. A vendéglő bérlője azzal védekezik, hogy a gyermek labdája tönkreteszi a tennispályát. A liget látogatói különben panasszal fordulnak a város vezetéséhez, mert az ott játszadozó gyermekek már többször voltak hasonló inzultusoknak kitéve.

Gyilkos fiatalházasok.

Kegyetlenül kivégezték nevelőszüleit.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Megdöbbentő kettős gyilkosság történt tegnap éjszaka a Ramnacul-Valceához közel fekvő Negocesti-Closani falucskaiban. Currea Nicolae felesége segítségével meggyilkolta ifju neje nevelőszüleit, akik vejjüket állandó részegeskedése miatt ki akarták tagadni. Az elvetemült házaspár szörnyű tettét előre megfontoltan követte el. Tegnap este bizonyos ürügygyel elküldötték hazuról az öreg Ciulei Gheorghet s amíg az após távol volt, a házaspár megragadta és megfojtotta annak 86 esztendős feleségét, a leány nevelőanyját. Alighogy végeztek ezzel a szörnyű bünténnyel, visszaérkezett Ciulei is, akit veje hátulról több fejszeccsapással leütött, majd felesége segítségével a két holttestet kocsira rakták és a falu

Erzsébet Mozgó

Ma d. u. 6, 7/8 és 9 órakor

Götz von Berlichingen

(A vaskezt ember).

Goethe, a legnagyobb költőjének remekműve.

Főszerepben: Eugen Klöpfer Grete Reinwald

Erna Morena és Olaf Fjord.

Jön! RIN-TIN-TIN, szenzációs sláger.

határában az utmenti árokba földelték el. A borzalmas kettős gyilkosságnak azonban szemtanuja is akadt, egy félvak koldus, aki véletlenül épen akkor lépett be a pitvarba, hogy szálást kérjen, amikor az elvetemült házaspár az öreg emberrel végzett. A koldus nyomban a csendőrségre futott és a borzalmas gyilkosságról jelentést tett. Mire a csendőrök a ház elé értek, épen akkor érkezett vissza kocsin a gyilkos házaspár is, akik eleinte tagadták, később aztán beismerték állatias tettüket. A megrendítő bünténymek különben percek alatt hirtelen ment a faluban s a csendőrség csak nagynehezen tudta megakadályozni, hogy a feldühödött tömeg az elvetemült házaspárt meg ne lincselje.

Asszony mint köztársasági elnök.

„Kérem válasszanak meg engem a republika elnökijének!” — Furcsa önjelölt a cseh szlovákiai elnökválasztásnál.

(Az Aradi Közlöny prágai tudósítójától.) Az elnökválasztás körül megindult politikai kampány súlyos harcaiba furcsa és mulatságos epizód vegyült. A napokban ugyanis egy különös tartalmu levelet kézbesített a prágai posta a parlamenti klubok elnökségeinek, a melynek írója egy magát Kales Bozsennának nevező prágai asszony azt az indítványt terjeszti elő, ismerjék el a politikai pártok, hogy ő, a levél írója, alkalmas az elnökségre és válasszák meg őt a köztársaság elnökijének. A levélben, melyen az ismeretlen hölgy egyszerűen Bozsennának írta magát alá, a furcsa női elnökijelölt hivatkozik arra, hogy 49 éves és hosszú évek alatt szerzett élettapasztalatai alkalmassá teszik őt, hogy mint elnök vezesse a köztársaságot. Végül arra kéri levélben a pártok vezetését, hogy támogassák őt a jelölésnél és gondoskodjanak arról, hogy a szavazásnál ő legyen a győztes. A politikai klubokban jót nevettek Bozsena asszony furcsa levelén és a prágai cseh lapok munkatársai nyomban utána jártak, hogy ki nyomozzák a különös asszony életkörülményeit. A riportereknek azonban csak annyit sikerült megtudniok, hogy Kales Bozsennát a házában, ahol lakik, mindenki különcködőnek ismeri, aki már husz éve állandóan pereskedik tőle különváltan élő férjével és a hatóságokkal is állandóan perben áll. Egyébként irodalommal is „szokott” foglalkozni és állítólag verseket is ír. Bozsena asszony tegnap délelőtt a parlamentben sorra járta a különböző pártok vezetőit és személyesen is támogatásukat kérte az elnökválasztáshoz.

— Törökország nem csatlakozik a Balkán-Locarnóhoz. Angorából jelentik: Törökország napok óta folytat Angorában tárgyalásokat a balkáni államok kiküldötteivel. A tárgyalások dacára az a hír tartja magát, hogy Törökország nem tartja aktuálisnak az aktív Balkán-politika eszméjét. Törökország elhatározta, hogy nem csatlakozik a tervezett Balkán-Locarnóhoz.

ÖRDÖG MÁTKÁJA

Géczy István örökbecsü színműve.

Főszereplők Somogyi Begyó, Fenyő Emil és Ujvári Lajos.

Ma, péntektől az URANIABAN.

Az előadások 7/8, 6, 7/8 és 9 órakor kezdődnek.

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt butorszallító kocsikkal felöltség mellett pontosan és olcsón teljesít:

Éliás Lipót Fia szállító

Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 16. Telefon 250. sz.

KÖZGAZDASÁG.

Öt jelzálogintézet létesül Erdélyben.

Építési fidesönök folyósítására a kormány állítja fel az intézeteket.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójától.) A munkaügyi kormány egy laboratórium kidolgozásával foglalkozik most, mely szerint Bucarestiben, az erdélyi városok közül pedig egyelőre Cluj-Kolozsváron, Timisoarán, Temesváron, Aradon, Oradeán-Nagyváradon és Brasov-Brassóban városi jelzálogintézeteket állítanak fel. Ezek a jelzálogintézetek a

munkaügyi kormány mellett működő Casa Constructiilorral egyetértve, ocsó jelzálogkölcsönöket bocsátanak az építkezők rendelkezésére.

A kormány az építési jelzálogintézetek tőkével való alimentálása terén elsősorban a belföldi tőkeforrásokra kíván támaszkodni, ami az akció sikerét már eleve is kétségessé teszi.

Zürichben 3.29, Párisban 16.10 a lej

Helyi valutaárak. (Május hó 12.)
Kifizetések: Berlin 39.55, Amsterdam 66.80, Newyork 166.50, London 811, Páris 6.54, Milánó 9.15, Prága 4.95, Budapest 29.10, Zágráb 2.93, Bécs 23.48, Zürich 32.10. — **Áru:** Márka 89.50, dollár 166, angol font 810, francia frank 6.50, olasz lira 9, cseh korona 4.90, pengő 29.20, dinár 2.92, osztrák schilling 23.50, svájci frank 32. — **Pénz:** Márka 37.50, dollár 164, angol font 790, francia frank 6.30, olasz lira 8.50, cseh korona 4.80, pengő 28.80, dinár 2.80, osztrák schilling 23.20, svájci frank 31. — Irányzat: lamyha.

Zürichi tőzsdegyűlés. (Május hó 12.)
Berlin 123.10, Amsterdam 208.07.50, Newyork 519.81.25, London 2526.50, Páris 20.37.50, Milánó 28.30, Prága 15.39.50, Budapest 90.62.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.31, Varsó 58, Bécs 73.17.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Május hó 12.)
Berlin 123.15, Amsterdam 208.10, Newyork 519.81.25, London 2526.37.50, Páris 20.37.50, Milánó 28.17.50, Prága 15.40.25, Budapest 90.60, Belgrád 9.13.50 Bucuresti 3.29, Varsó 58.07.50, Bécs 73.15.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Május hó 12.)
Kifizetések: Páris 6.52, Berlin 39.45, London 808.50, Newyork 166.25, Milánó 9.09, Zürich 32, Bécs 23.45, Prága 4.92. — **Valuták:** Napoleon 665, német márka 39, leva 1.20, török lira 0.85, angol font 805, francia frank 6.65, svájci frank 31.50, olasz lira 9, drachma 2.25, dinár 2.95, dollár 165.75, lengyel zloty 18, osztrák schilling 24, magyar pengő 29, cseh korona 4.80.

A magyarországi bankjegyforgalom. Budapestről jelentik: Ma megállapították hivatalos helyen, hogy a Magyarországon for-

galomban levő bankjegyek közül mindössze öt százalékot tesznek ki a magyar korona-álmjegyek.

A clujj pénzintézetek egyöntetűen leszállították a betéti kamatlábat. Clujról jelentik: A clujj pénzintézetek a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank helyiségében bankközi értekezletet tartottak, amelyen Ferenczy Gyula, a Mezőgazdasági Bank vezérigazgatója elnökölt. Az értekezleten a román bankfiókok kivételével, az összes pénzintézetek képviseltették magukat. A pénzintézetek által követendő kamatpolitika kérdésében az értekezlet egyöntetűen elhatározta, hogy május 15-iktől kezdődőleg két százalékkal leszállítja a betéti kamatlábat. Az értekezlet annak a reményének adott kifejezést, hogy a betétesek megértéssel fogadják ezt a lépést és nem fogják betéteiket a pénzintézetektől visszavonni, hogy veszélyes magánkihitelezések után kíséreljék meg azt gyümölcsösíteni.

Leszállították a tojás kiviteli illetékét. Bucurestiből jelentik: A gazdasági bizottság tegnapi ülésében a tojás kiviteli illetékét a nyári szezonnra 1 lejről 50 banira, a téli szezonnra 2 lejről 1 lejre szállította le.

Államosítják a magyar déllvasutat. Budapestről jelentik: A Fiume felé irányuló forgalom egységesítése szempontjából azt tervezik, hogy a Déli Vasut magyarországi vonalait állami igazgatás alá veszik még ebben az évben.

Rádió-műsor.

Péntek, május 13. Wien-Grác, 20.05. Operettelőadás. — Pozsony, 17.30. Hangverseny. — Zágráb, 19.30. Operaelőadás. — Milano, 21. Hangverseny. — Boroszló, 20.15. Népdalok. — Prága, 20.40. Hangverseny. — Lon-

don, 19.45. Tarka est. — Leipzig, 22.15. Tünczene. — Frankfurt a. M. 21.15. Hangverseny. — Róma, 20.45. Operettelőadás. — Berlin, 20.30. Zenekari hangverseny. — München, 19.30. Róbert Koppel-est. — Budapest, 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 16. Gyermekmesék németül. 19.30. Hangverseny. 21.45. Cigányzene.

MOZI.

xx A Riviera hercegnője leszállított helyárák mellett az aradi Apollóban. Monte-Carlo ragyogó szépségei tárulnak elénk abban a nagyszerű filmudomságban, amelyet Riviera hercegnője címen szombatig vetít az aradi Apolló mozgószínház. A meghatóan szép szerelmi regény főalakjait Ellen Kürthy, Mészáros Gyula és Hans Junkerman alakítják. A Riviera hercegnője, mely a legszebb monte-carlo-i kép, előadásai fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek. Minden előadást leszállított helyárák mellett tart az aradi Apolló és pedig a II-ik hely 10, I. hely 20, földszinti zsöllye pedig 30 lejbe kerül.

xx A világ legújabb eseményeit minden előadás előtt vetíti az aradi Apolló mozgószínház filmszurnálja.

xx Az ördög mátkája címen a magyar népszínmű irodalom legértékesebbjét dolgozták át filmre és Romániában az aradi Uránia mozgószínház vetíti először. A film főszerepeit a magyar filmszínészek legkiválóbbjai alakítják és az Uránia mozgószínház előadásai fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jön! „Kiki” kitűnő vigjáték. Norma Tamadge és Ronald Colman-nal a főszerepben.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Arad főterén,

a Minorita templommal szemben

2 nagy uccai és 1 nagy udvari szobából álló

I. emeleti helyiség azonnal kiadó.

Üzletnek, irodának, szalónnak, műhelynek rendkívül alkalmas.

Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában

Keresse fel az ujonnan megnyitott „ARTA” Butoripar butorüzletét,

Arad, Str. Eminescu (volt Deák Ferenc-utca) 20-22. szám alatt, mielőtt bárhol is butort vásárol. Rézletre és kedvező fizetési feltételek mellett vásárolhatja a legjobb és legjobban kivitelű butorokat. 2497

Kül- és belföldi márványokból művészi kivitelű sarkköveket bármely adott vagy saját rajz után, jutányos árt készíti: Stelner Fülöp ARAD, Bulev. Regele Ferdinand 47. (Boros B.-tér)

Csake hó 17-ig

Üzlet megszűnése miatt a raktáron lévő üveg és porcellán áruk mélyen leszállított áron adatnak el.

Menzernél Arad, Boros Bényi-t. 37.

Nem szenved többé lábfájdalmakat, ha felkeresi Rada János cipészüzletét Arad Strada Episo. Radu (volt Magyar-u.) 28., aki legérzékenyebb és nyomorék lábra is kényelmes cipőt készít.

Figyelem! Gépzsurozást Kiss Tamásné csipkebeendízlést méterenkint Str. Deceavrie (Haaziager) és Str. 8 lej, 20 métertől készíték 6 lejért Mejlau (Forray) sarok. Stera-ház

KérjeteK csak NESTLÉ-féle táplisztet gömbölyű pléhdobozokban, valódi svájci gyártmány, a legjobb tápszert gyermekeknek, betegeknek és aggnak! Kapható az egész országban minden gyógyszerárban és drogériában.

Erdély legolcsóbb gyógyfürdője

Vata de jos, Alvaca,

teljesen ujonnan átalakítva.

Kénes és azénsavas természetes meleg források páratlan eredménnyel gyógyítanak: csúzt, rheumát, köszvényt, ischiást, lobosodást, bénulást, viszértágulást, aranyeret és mindenféle női bajokat!

Teljes penzió napi 160.— lej. Kitűnő konyha. Allandó zene Kérjen prospektust. AZ IGAZGATÓSÁG.

Maculatura papír 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

APRÓ HIRDETESEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetései ára hétköznap 4 lej — ban, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ár 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 60 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szabványát, amelyik tartalmában fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket azonos útnán is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

LEVELEZÉS.

GYÖNYÖRÖM! Azt mondtad, csak ezer kell, aztán félre dobják. En is azt mondom csak egyszer kell, de egy éven át. 2563

HÁZASSÁG.

HÁZASSÁGOT állandóan közvetitek minden társadalmi egyén részére. Postafiók 48 Timişoara. Válaszbélyeg. 2481

ALKALMAZÁS.

SZAKKÉPZETT kőmolnár állást keres azonnali belépésre. Címeket az Aradi Közlöny kiadójaiba kér. 2509

NAGY PÉNZTÉZET keres román nemzetiségű magyarul is beszélő, felsőkereskedelmi iskolát végzett gyakorlatos Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2558

VAS és fűszerkereskedő segéd azonnali belépésre állást keres. Fekete Árpád Pancota. 2551

EGY jóifőző bejáróné házhoz ajánkozik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2554

SZÖNYEGCSOMOZÓ leány házakhoz ajánkozik. Címeket az Aradi Közlöny kiadójaiba kér. 2562

LAKÁS.

ARAD FÖTERÉN, a Minorita templommal szemben 2 nagy uccal és 1 nagy udvari szobából álló I. emeleti helyiség azonnal kiadó. Üzletnek, irodának, szalonnak, műhelynek rendkívül alkalmas. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KOVÁCSSZERSZÁM eladó. Cím Fái Antal Sifindia. 2512

HEGEDŰ, lant, cello, saxofon, harmonika, virágárvány, szalon, íróasztalok, vitrin tárgyak, gyári és perzsaszőnyegek, diványok, függönyök, szobaberendezések, bőr fotelok, irodai szekrény, rokokó asztalok, tükrök, 3 ajtós szekrények, ebédlő asztalok, különböző székek, antik varróasztalok, antik szekrények, villanylámpák, festmények, férfi ruhák, porcellánok, vázák, asztalneműk, íróasztalgarnitúrák, gyermekjátékok, ruhafogasok, selyem paplan, gyermek paplan, dísztárgyak stb. eladók. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

JÓKARBAN levő kényelmes vadászokosi eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2556

BUTORLERAKATBAN legolcsóbb árban kaphatók: ebédlők, hálószobák, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ú.) 3 és Str. Moise Nicoara (Petőfi-ú.) 9. 581

BIZOMÁNYBA KERESÉK dísztárgyakat, bőröndöket, mű- és autók tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyeget, közzükségleti cikkeket, férfi ruháneműt, egyes butordarabokat stb. — Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

ELLÁTÁS.

ELSŐRENDŰ ebéd kapható uriháznál Bul. Carol I. 49. I. emelet. 2560

ÜZLETEK.

BULV. Regele Ferdinand 31. volt Boros Béni-téren nagy üzlethelyiség kiadó. 2552

Hártsnya szenzáció!

Össze garatált előrendű minőségben
Ha órna flor sima — 125 Lei
Oakos szőll ajuros — 155 Lei
Nyilas flor la la — 180 Lei
 Divatkabátok, Peulowerak, bőr- és órna kertyű kűbalegesegek, márékat árakon
Szántónál, Arad, Str. Eml. Meseu (Deák F. ú.)
 Yadáskürttel szemben.

Bérbe vagy eladó

Ujmikelakán egy modern 8 szobás új ház nagy udvarral, kotárka, disznóhizlalda, fiasztató és istállóval, 1300 m²-l területen.

Házhelyek olesón és részletfizetésre **eladók.** Értekezhetni: **Munteán-nál Ujmikelakán.**

Vertretung

der deutschen Opelwerke aus Rüsselsheim bei

Filipp Kelcsó

Periamos

Ständlgas Lager in 2553

Personen und Lastwägen

Lager von Motorfahräder.

Szávay Kálmán

férfi-, női- és gyermek cipőkészítő üzlete. Arad, Strada Marasesti 6. (volt Kossuth-ucca). Vállalja minden e szakbavágó munkák készítéséb elsőrendű anyagból legolcsóbb árért. — Visszamaradt kész cipők nagyon olesón eladók. 2888

PÜSPÖK GYÓGYFÜRDŐ

ORADEA MELLETT

600 év óta használják bámulatos eredménnyel

42 C. kénes rádiumos hőforrásait, kőszvény, csusz, ischiás, csonttörés, ficamodások és női betegségek ellen

Ös fenyveserdő közvetlen a virágos park mellett. Villanyvilágítás az egész telepen! Szimfonikus zene! Naponta hat személyvonat és állandó autbuszjárat Oradea között. 2446

Junius 15-ig, szobáknál 30%-os engedmény!

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL“.

Költözködők figyelmébe! Lakásának villamos telefon szerelését legolcsóbban rendbe hozza jótállással: **Varga és Rosenfeld villamossági vállalat Arad, Maria 12.** Állandó nagy osillár raktár! — Telefon 808. szám.

„AUTOTECHNICA“ A. HERZFELD

ARAD, BULEVARDUL REGINA MARIA 19.

RENAULT

4 üléses autók a legjobbak és legolcsóbbak.

Autófelszerelési cikkek, autógumik, Michelin Cablé, kerékpárok, motorbiciklik, 15-1600 gumik lerakatában a fenti cikkek a legolcsóbb szolid napi árban szereshetők be. Angol „Dunlop“ gumik lerakata. Kerékpárok részlete is.

RENAULT

4 üléses autók a legjobbak és legolcsóbbak.

Ön is tudja, kitűnő minőségű Coventry Royal, Góricke, Dürkopp, Waffnerad és Puch kerékpárokat vehet **részletfizetésre HAMMERVILMOS**

szék üzletében Arad, Plata Avram Iancu 5-6. (Szabadság-tér)

Arad, Str. Marasesti (Kossuth-ú.) 11. Arany koronák, fogak garatált arany drójjá 850—400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag)

FOGASZAT!

Fehérfogak kautsuhokra darabja 50 lej. Foghuzás (injekciós érzéstelenítéssel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 órán belül eszközöltetnek. 495

Frida D'MOUDJALLED vizsgázott fogászno

4 szobás

ebé és fűdőszobás magánház a volt Wesselényi-uccában lelépés nélkül több évre bérbeadó, azonkívül több 1, 3, 4, 5 szobás lakás lelépés és lelépés nélkül kiadó. Bővebbet: Györfly „Mures“ irodájában. 15289

Muzsáy József

Arad, színházzal szemben.

Tavaszi árjegyzéke:

Tavaszi divat öltöny 1600—

Tiszta gyapjú öltöny 2450—

Govercoot divat öltöny 3150—

Felöltő tavaszi ... 1950—

Divat ulster ... 2500—

Govercoot ulster vagy raglán ... 3500—

Fregoll kabát ... 2200—

Gummi kabát ... 860—

Iskola öltöny előírás szerint ... 1740 (1)

Divat szabóság!

Nagy posztó raktár!

Rossz villanyégők!

becserélése ujakra, törött üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, üvegezést és képerkeztést legolcsóbban vállal Aradon, a volt Asztalos Sándor-uccában a „Motorica.“ 2204

Eladó

100 drb. 8 hónapos mangolica süldő és 190 drb. választott malac **CZERÁN GÉZA** gazdasága Sepreus. 2506

BUDAPESTEN

150 esztendőes cég, üzlethelyiséggel a **BELVÁROS** legelőkelőbb uccájában, mely a tulajdonos családjában van alapítása óta s melyen tulajdonosai VAGYONT szerezték — üzletkörrel, vevőkkel, üzleti barokk tölgy faragott üvegszekrényekkel, 1600 képből álló áruraktárral, vagy anélkül betegség miatt **eladó.** A

MŰKERESKEDŐCEG

neve magában egy üzleti tőke a mostani és az elszakadt volt magyar területeken is. — Áruraktárral ara 50.000 pengő, áru nélkül 15.000 pengő. A hátralék bankgarantáltis biztosítása esetén a vételhez 12.000 pengő elegendő. Felvilágosítás az Aradi Közlöny kiadóhivatalában vagy Budapest, IV., ker. Magyar ucca 26., fdsz. 5. „ARCHITECTURA“ cégtől.

ELADÓ!

Vásároljon Hartmann Kálmán ékszerésznél Arad, MINORITA PALOTA

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadótulajdonos: aradi nyomdavállalat.